

MDWUM

czasopismo Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

medycyna
dydaktyka
wychowanie

03

2019

Warszawa
Rok LI
ISSN 0137-6543

kwiecień 2019

Josephinum
– klejnot wiedeńskiej muzeologii
„Limfatyczny człowiek”, fot. Alexander Ablogin

W numerze:

Rozmowa z Marcinem Bąderem – Dyrektorem Centrum Badań Przedklinicznych WUM	2
Dyplomatorium Wydziału Farmaceutycznego	6
WUM dziękuje Jurkowi Owsiakowi i WOŚP	8
Wizyta delegacji NIAID/NIH	9
Wizyta delegacji z Papui-Nowej Gwinei	10
XIII Wiosna z Fizjoterapią	12
XIII Międzynarodowa Konferencja Zachód-Wschód	14
Pierwszy Charytatywny Bal Fundacji Rozwoju WUM	16
Stetoskop	18
Fakty i mity medyczne – pierwsza pomoc	26
Mikrogranty dla naukowców WUM i UW	28
Rozmowa z Alexandrem Woltersomem – studentem VI roku kierunku lekarskiego English Division	34
Konferencja „Medycy dla Afryki”	38
Praktyczny kurs chirurgii dla studentów	39
Rozmowa z Krzysztofem Pieluszczakiem i Aleksandrą Sopińską ze Studenckiego Koła Naukowego X-Ray	40
„Josephinum – klejnot wiedeńskiej muzeologii” – dr Adam Tyszkiewicz	44
Odeszli	48
Co? Gdzie? Kiedy?	III okł.

Nr 03/2019 przygotował zespół redakcyjny:

prof. dr hab. Dagmara Mirowska-Guzel (Redaktor Naczelna – Przewodnicząca Senackiej Komisji ds. Informacji Naukowej i Wydawnictw),
dr Anna Staniszevska (Z-ca Redaktor Naczelnej – Z-ca Przewodniczącej Senackiej Komisji ds. Informacji Naukowej i Wydawnictw),
Marta Wojtach (Sekretarz Redakcji – Dyrektor Biura Prasowego – Rzecznik Prasowy), Cezary Ksel, Kamilla Walczak, Klaudia Wendyycz,
Maja Sosnowska (Redaktor Graficzny); zdjęcia: Michał Teperek, Wanda Widomska, Jarosław Oktaba, Tomasz Jędrzejewski;
korekta: Katarzyna Pietruszka

Adres redakcji: MDWum, ul. Pawińskiego 3, pok. 312, 02-106 Warszawa, tel.: (22) 57 20 615; e-mail: mdw@wum.edu.pl

Druk: topdruk24

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania tekstów.

Rozmowa z Marcinem Bąderem

Marcin Bąder

– Dyrektor Centrum Badań Przedklinicznych WUM

Stanowisko dyrektora Centrum Badań Przedklinicznych powstało stosunkowo niedawno. Co należy do Pana obowiązków?

Stanowisko to utworzono w 2018 roku, a pojawiło się wraz z uchwałą Senatu WUM nr 88/2017 z dnia 30 października 2017 roku. Określono tam nie tylko zadania Centrum Badań Przedklinicznych, ale też dyrektora CBP. W moim zakresie obowiązków znalazły się m.in.: bezpośredni nadzór nad realizacją zadań CBP, zarządzanie Centrum i reprezentowanie go na zewnątrz, koordynowanie współpracy pomiędzy poszczególnymi laboratoriami środowiskowymi wchodzącymi w skład CBP, koordynowanie współpracy CBP z innymi jednostkami organizacyjnymi Uczelni oraz przedsiębiorcami, monitorowanie stopnia wykorzystania infrastruktury CBP. Oprócz tego do moich zadań należy przyjmowanie regulaminów środowiskowych laboratoriów badawczych przygotowanych przez kierowników, nadzorowanie zawierania umów z jednostkami naukowymi lub przedsiębiorcami, w których środowiskowe laboratoria badawcze są wykonawcami zleconych prac badawczych. Dyrektor CBP jest wybierany w drodze konkursu na czteroletnią kadencję.

Można więc podzielić te zadania na wewnętrzne, związane z administrowaniem budynku, oraz zewnętrzne, takie jak promowanie Centrum Badań Przedklinicznych i naukowców w nim pracujących, pozyskiwanie pomysłów lub grantów na prowadzenie badań w naszym ośrodku, a także zdobywanie zewnętrznych kontrahentów chcących przeprowadzić badania w laboratoriach tworzących CBP.

Z jaką największą trudnością musiał się Pan zmierzyć do tej pory?

Przede wszystkim, rozmawiając z przedstawicielami firm i przedsiębiorstw, uświadomiłem sobie, że mało osób nas kojarzy. Co więcej, wiele osób ze środowiska akademickiego WUM miało ograniczoną wiedzę na temat istnienia i funkcjonowania zarówno Centrum Badań Przedklinicznych, jak i konsorcjum Centrum Badań Przedklinicznych i Technologii, w którego skład wchodzi CBP. Kiedy jest się tak anonimowym, trudno pozyskać zewnętrznego kontrahenta czy firmę chcącą skorzystać z usług naszych naukowców lub posiadanej przez nas aparatury. Możemy oferować firmom swoją ofertę czy nowe formy współpracy, ale do czasu, kiedy nie zbudujemy na zewnątrz rozpoznawalności i marki godnej zaufania, pozyskanie ich będzie utrudnione. Z tym właśnie trzeba się przede wszystkim zmierzyć.

Centrum Badań Przedklinicznych WUM jest jednym z dziesięciu centrów naukowych tworzących konsorcjum Centrum Badań Przedklinicznych i Technologii. Czym wyróżnia się na tle pozostałych dziewięciu ośrodków?

Tym, czym wyróżnia się Centrum Badań Przedklinicznych, są naukowcy. Nasz instytut to, mówiąc kolokwialnie, „przed-sionek” badań klinicznych. Większość procedur wykonywanych podczas badań klinicznych powinna mieć swoje źródło w badaniach przeprowadzonych u nas. Tak już się dzieje, ale wciąż wiele osób nie ma takiej wiedzy. Potrzeba jeszcze trochę czasu, aby uświadomić innym tę prawidłowość – wymaga to jeszcze opracowania i oszlifowania.

Naszym wyznacznikiem jest szeroki wachlarz dziedzin naukowych: biochemii, chemii, farmacji, farmakologii, fizjologii, immunologii, reprezentowanych przez naukowców, jak również lekarzy wielu specjalności, którzy w większości są także klinicystami. Dzięki temu powiązani jesteśmy również z klinikami Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – co z kolei przekłada się na bardzo dużą bazę do pobierania próbek do badań. To, że w naszej placówce pracują naukowcy teoretycy będący jednocześnie praktykami w klinikach, a także nauczycielami akademickimi, szczególnie nas wyróżnia na tle innych podobnych instytutów. To wszystko sprawia, że osoby tworzące Centrum Badań Przedklinicznych charakteryzuje otwartość na nowe problemy i wyzwania medycyny, a w dążeniu do ich rozwiązania przyświeca im idea interdyscyplinarności.

Interdyscyplinarność była jednym z kluczy do stworzenia konsorcjum Centrum Badań Przedklinicznych i Technologii w 2012 roku. Jak Pan ocenia to przedsięwzięcie?

Podobne inicjatywy są bardzo potrzebne, bo taki jest kierunek współczesnej nauki. Z perspektywy kilku lat od uruchomienia CePT-u widać, że ten pomysł się broni. Warto to docenić, szczególnie kiedy spogląda się na inne podobne ośrodki badawcze powstałe w Polsce, które nie działają, mają bardzo duże problemy z komercjalizacją, a ich potencjał jest niewykorzystany.

Jak temu zapobiec i czy w perspektywie lat nam też to grozi?

Mam nadzieję, że nam nie grozi. A jak temu zapobiec? Temu chyba wyszły naprzeciw nasze państwo i Unia Europejska. Większość dofinansowań unijnych z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju czy Narodowego Centrum Nauki jest kierowana do małych i średnich przedsiębiorstw. To, co je wyróżnia – to brak dużego potencjału badawczego, głównie zaplecza laboratoryjnego. Dlatego mając ciekawy pomysł, przedsiębiorcy liczą na zlecenie badań na zewnątrz, czyli

takim jednostkom jak Centrum Badań Przedklinicznych. Tych projektów jest coraz więcej i tutaj należy upatrywać szansy na rozwój takich ośrodków jak nasz. Wspomnę tylko o sztandarowym projekcie NCBI R-u „Szybka ścieżka”, gdzie pomysłodawcą i realizatorem jest przedsiębiorca, a podmiotem wykonującym może być uczelnia czy centrum badań, jak CBP. Takie programy są bardzo korzystne dla nas, bo umożliwiają szybki doływ pieniędzy, dają szansę rozwoju naszym naukowcom czy umożliwiają pozyskanie finansów na nową aparaturę.

W ramach Centrum Badań Przedklinicznych utworzono 13 laboratoriów. Czemu służy zgrupowanie tych właśnie jednostek w jednym gmachu?

To jest kolejna nasza zaleta, polegająca na wszechstronności badań, które można u nas wykonać. Dzięki takiej strukturze jesteśmy w stanie zaoferować potencjalnemu kontrahentowi całe spektrum badań, które można przeprowadzić w jednym budynku. Jeśli do nas przyjdzie, zostanie obsłużony jak u dobrego krawca.

A jak się Panu współpracuje z tymi laboratoriami?

Bardzo dobrze. Muszę przyznać, że mam wielki szacunek do pracowników laboratoriów. Wiem, że to oni są najważniejsi, ich potencjał i wiedza. Ja jedynie mogę im pomóc w ich działaniach. Oczywiście mogę ich pokierować na tyle, na ile pozwala moja wiedza. Wciąż zgłębiam zagadnienia, którymi zajmują się poszczególne laboratoria. Do dzisiaj przeczytałem 80% ich publikacji, a jest w sumie około 2000. Moja praca wymaga znajomości, na czym się opiera ich działalność, czym się dokładnie zajmują, w jakich obszarach nauki się poruszają. To ważne, aby – kiedy zgłosi się do mnie firma zainteresowana przeprowadzeniem badań – móc wiedzieć, do kogo ją bezpośrednio skierować z własnym pomysłem.

Jest Pan już niemal rok na stanowisku dyrektora Centrum. Jakie zmiany Pan wprowadził?

Te zmiany trzeba wprowadzać powoli i one następują. Jestem w przededniu uruchomienia strony internetowej Centrum Badań Przedklinicznych, która będzie zawierać opisy poszczególnych laboratoriów. To pierwszy krok, żeby wyjść na przeciw kontrahentom, pokazać im, że istniejemy i jesteśmy otwarci na współpracę w wielu obszarach. Do końca tego roku stworzona zostanie spójna oferta na zewnątrz, dzięki której łatwiejsze stanie się przyciągnięcie do nas potencjalnych przedsiębiorców. Co mnie uderzyło, gdy rozpoczynałem pracę w CBP – to skomplikowanie procedur i bardzo długi czas potrzebny na załatwienie niektórych spraw. Nie spotkałem się z tym w sektorze prywatnym. I muszę przyznać, że właśnie tutaj upatruję największe zagrożenia. Będę dążył do tego, żeby skracać tę żmudną procedurę administracyjną.

Ośrodki takie jak Centrum Badań Przedklinicznych to – jak Pan wspominał – naukowcy, ale też nowoczesny sprzęt. Czy będzie Pan dążyć również do tego, aby tę aparaturę stale unowocześniać?

Nie tylko ja do tego dążę. Do tego przede wszystkim dążą kierownicy poszczególnych laboratoriów naukowych – poprzez nowe pomysły, zdobywanie grantów samodzielnie lub we współpracy z przemysłem zewnętrznym otrzymują środki finansowe, za które kupują nowy sprzęt. To konieczność, ponieważ sprzęt analityczny bardzo szybko się starzeje. Z mojej strony mają wsparcie przy serwisowaniu urządzeń oraz rozwiązywaniu problemów administracyjnych. Zawsze się staram im pomóc, bo odnowienie parku maszynowego to priorytet takiego instytutu jak nasz.

Jacy przedsiębiorcy zgłaszają się do Pana i czym są zainteresowani?

Preferuję małe i średnie przedsiębiorstwa, bo ich reprezentanci przychodzą z ciekawymi pomysłami oraz otwartymi głowami. Nie stronię też od rozmów z korporacjami, ale dyskusje z nimi są bardziej skomplikowane i dłuższe. Małe i średnie przedsiębiorstwa dają możliwość szybkiego podpisania umowy i przejścia do etapu realizacji i testów. Takie firmy oczekują od nas głównie wsparcia merytorycznego, konsultanta lub specjalisty, a także możliwości skorzystania z usługi związanej z przeprowadzeniem badań służących sprawdzeniu ich pomysłu. Natomiast duże przedsiębiorstwa zwracają się z konkretnym problemem badawczym, a przeprowadzenie badań ma służyć przejściu pierwszej fazy i rozpoczęciu następnie przez nich procedury związanej z badaniami klinicznymi.

Czy oprócz przedsiębiorstw może się również zgłosić naukowiec z zewnątrz chętny na przeprowadzenie badań w CBP?

Owszem, może wtedy ze swoim problemem zgłosić się do mnie lub do kierownika laboratorium. Oczywiście jednym z ważniejszych elementów jest finansowanie badań, dlatego istotne jest wpierv pozyskanie lub zapewnienie przez niego środków na ich przeprowadzenie lub sprawdzenie swojej hipotezy badawczej.

W jakim kierunku powinno się rozwijać Centrum Badań Przedklinicznych?

Chciałbym, żeby ten ośrodek skupiał ciekawe, intrygujące pomysły, był rozpoznawalny na rynku, nie tylko wewnętrznym, uczelnianym, ale też rynku zewnętrznym, wśród przedsiębiorców. Kiedy to osiągniemy, wtedy przedsiębiorca, przychodząc do nas, do ludzi, których zna i o których wiedzę oraz kompetencje jest spokojny, będzie wiedział, że zlecona nam analiza zostanie wykonana rzetelnie i fachowo. O rzetelność i fachowość się nie boję. Potrzeba tylko czasu, żeby ta informacja wypłynęła na zewnątrz, a także przekonania innych, że jesteśmy ośrodkiem godnym zaufania. Gwarantem tego są nasi naukowcy, realizujący ważne projekty naukowe, prezentujący swoją uczelnię na zewnątrz, budujący markę kojarzącą się z rzetelnym wykonywaniem zadań, godną zaufania i polecenia.

Jest Pan członkiem zespołu ds. dopracowania założeń federalizacji WUM i UW. Jakie zmiany mogą zajść w obszarze współpracy naukowej po federalizacji obu uczelni?

Ze względu na fakt, że jestem absolwentem Uniwersytetu Warszawskiego, kwestia federalizacji jest mi bardzo bliska. Ma duże znaczenie w kontekście interdyscyplinarności, o której rozmawialiśmy wcześniej. Uniwersytet Warszawski wśród swojej kadry może się poszczycić świetnymi chemikami i biologami, prowadzi również badania związane z medycyną. Federalizacja przyczyni się do tego, że synergia między naszymi a ich naukowcami będzie intensywniejsza, umożliwi korzystanie ze sprzętu badawczego, sprawi też, że nie będziemy powielać zakupów. A przede wszystkim wpłynie na stworzenie prostszej procedury służącej badaniom i projektom prowadzonym przez zespoły obu uczelni. Obecnie jesteśmy w trakcie prac nad przygotowaniem statutu federacji.

Rozmawiał Cezary Ksel

Dyplomatorium Wydziału Farmaceutycznego

Prof. Piotr Wroczyński – Dziekan Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej

Uroczyste ślubowanie absolwentów farmacji i analityki medycznej

13 kwietnia w Auli Centrum Dydaktycznego WUM odbyła się uroczysta promocja magistrów kierunków analityka medyczna i farmacja oraz doktorów i doktorów habilitowanych nauk farmaceutycznych. 152 absolwentów odebrało dyplomy z rąk władz rektorskich i dziekańskich.

Uroczystość rozpoczęła się odśpiewaniem przez uczelniany Chór pod batutą Daniela Synowca hymnu „Gaude Mater Polonia”, po którym Gospodarz Wydarzenia prof. Piotr Wroczyński – Dziekan Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej przywitał zebranych w sali absolwentów, ich rodziny oraz pozostałych gości. Następnie w imieniu JM Rektora prof. Mirosława Wielgosia głos zabarała prof. Jadwiga Turło – Prorektor ds. Nauki i Transferu Technologii, która serdecznie pogratulowała bohaterom uroczystości, jednocześnie życząc im dalszych sukcesów, wszystkiego co najlepsze na nowej – zawodowej drodze życia oraz spełniania marzeń.

W dyplomatorium udział wzięli: Dziekani i Prodziekani bratnich Wydziałów – prof. Paweł Włodarski – Dziekan I Wydziału Lekarskiego, prof. Marek Kuch – Dziekan II Wydziału Lekarskiego, prof. Elżbieta Mierzwińska-Nastalska – Dziekan Wydziału Lekarsko-Dentystycznego oraz dr hab. Bożena Czarkowska-Pączek – Prodziekan Wydziału Nauki o Zdrowiu, a także prof. Dorota Maciejewska – kierownik Studiów Doktoranckich na Wydziale Farmaceutycznym. Na uroczystości obecni byli również: prof. Mieczysław Szostek – Prezes Stowarzyszenia Wychowanków Warszawskiej Medycyny i Farmacji WUM, Łukasz Szmulski – Dyrektor Departamentu Polityki Lekowej i Farmacji w Ministerstwie Zdrowia, Justyna Marynowska – Wiceprezes Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych, Maciej Janiak z Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych, dr Monika Jabłonowska – Konsultant Wojewódzki ds. Diagnostyki Laboratoryjnej i Wiceprzewodnicząca Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej, dr Anna Stachurska – Wiceprzewodnicząca Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej, prof. PAN, dr hab. Iwona Arabas – Wiceprezes Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego oraz Katarzyna Ładno – Dyrektor Oddziału Warszawa Towarzystwa Ubezpieczeniowego INTER Polska.

Po przemówieniach okolicznościowych prof. Jadwiga Turło oraz prof. Piotr Wroczyński wręczyli Złote Laury najlepszym absolwentom. Na kierunku farmacja była to Ada Miklas, która ukończyła studia ze średnią 4,84, zaś na kierunku analityka medyczna wyróżnienie otrzymała Maryla Michalak, kończąca naukę ze średnią 4,7. Katarzyna Ładno – Dyrektor Oddziału Warszawa TU INTER Polska oraz Dziekan wręczyli również Adzie Miklas Dyplom Towarzystwa Ubezpieczeniowego INTER Polska.

Następnie Dziekan wręczył Dyplomy Uznania – podziękowania za pracę na rzecz społeczności akademickiej: Natalii Bierezowicz – absolwentce Wydziału Farmaceutycznego oraz Przewodniczącej Samorządu Studentów WUM oraz Andrzejowi Patyrze – absolwentowi Wydziału Farmaceutycznego, a zarazem członkowi Samorządu Studentów WUM.

Po uroczystym ślubowaniu dyplomy z rąk Dziekana i Prorektor ds. Nauki i Transferu Technologii oraz certyfikaty od prof. Mieczysława Szostka odebrało 35 absolwentów analityki medycznej oraz 94 absolwentów kierunku farmacja. Wydział Farmaceutyczny wzbogacił się również o 14 nowych doktorów nauk farmaceutycznych oraz 9 doktorów habilitowanych. Pięcioro doktorów: dr Agnieszka

Dyplomy z rąk Dziekana i Prorektora ds. Nauki i Transferu Technologii odbierają absolwenci farmacji i analityki medycznej

Doktorzy i doktorzy habilitowani odbierają dyplomy

Prof. Mieczysław Szostek – Prezes Stowarzyszenia Wychowanków Warszawskiej Medycyny i Farmacji WUM wręcza certyfikat absolwentce

Prof. Jadwiga Turlo oraz prof. Piotr Wroczyński z laureatkami Złotych Laurów: Marylą Michalak (analityka medyczna) oraz Adą Miklas (farmacja)

Dyplomy Uznania dla absolwentów: Natalii Bierzowicz (Przewodniczącej Samorządu Studentów WUM) i Andrzeja Patyry za pracę na rzecz społeczności akademickiej

Kowalczyk, dr Urszula Piotrowska, dr Paulina Łuszczynska, dr Marta Polkowska oraz dr Sylwester Krukowski ukończyło przewod z najwyższym wyróżnieniem *summa cum laude* oraz dr Katarzyna Grzelka z wyróżnieniem *cum laude*. Uroczyste ślubowanie od nowo promowanych odebrał Dziekan prof. Piotr Wroczyński.

Na koniec uroczystości głos zabrali: Łukasz Szmulski – Dyrektor Departamentu Polityki Lekowej i Farmacji w Ministerstwie Zdrowia, dr Monika Jabłonowska – Konsultant Wojewódzki ds. Diagnostyki Laboratoryjnej i Wiceprzewodnicząca Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej, Justyna Marynowska – Wiceprezes Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych, prof. PAN, dr hab. Iwona Arabas – Wiceprezes Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego oraz przedstawiciele dyplomowanych: w imieniu doktorów i doktorów habilitowanych – dr hab. n. farm. Kinga Ostrowska, w imieniu magistrów farmacji i analityki medycznej – mgr farm. Andrzej Patyra oraz w imieniu studentów – Kamil Koronowski – Przewodniczący Samorządu Studentów Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej.

Akcentem muzycznym uroczystości był koncert zagrany przez Kwartet Reprezentacyjny Orkiestry Kameralnej WUM. Po występie absolwenci wyrzucili w górę birety jako symboliczny wyraz zakończenia edukacji na naszej Uczelni.

Uroczyste ślubowanie nowych doktorów i doktorów habilitowanych nauk farmaceutycznych

Czapki w górę!

WUM dziękuje Jurkowi Owsiakowi i WOŚP

wielka orkiestra
świątecznej
pomocy

Jerzy Owsiak odebrał 25 marca z rąk Jego Magnificencji prof. Mirosława Wielgościa – rektora WUM uchwałę Senatu Uniwersytetu popierającą działania Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Podczas uroczystości szefowi WOŚP towarzyszyli prof. Bohdan Maruszewski, prof. Piotr Burczyński, a także członkowie i przyjaciele fundacji.

Rektor prof. Mirosław Wielgość odczytał treść przyjętej jednogłośnie 21 stycznia 2019 roku uchwały:

„My, Senat Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego dziękujemy Jurkowi Owsiakowi i Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy za ogromne wsparcie jakiego Fundacja od wielu lat udziela szpitalom klinicznym Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego i całej polskiej medycynie. Dzięki istnieniu WOŚP i energii Jurka Owsiaaka możemy skuteczniej pomagać pacjentom. Polska ochrona zdrowia nie byłaby w tym miejscu, w którym jest, gdyby nie działalność Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, tysiący wolontariuszy i milionów darczyńców. Skala wsparcia Fundacji dla placówek medycznych jest nie do przecenienia. WOŚP wyposaża szpitale kliniczne WUM od pierwszego Finału w 1993 roku. Łączna wartość urządzeń medycznych przekazanych naszym jednostkom wynosi 23 872 667 złotych. Społeczność akademicka Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego zawsze wspierała Fundację i nadal będzie grać razem z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy. Tolerancja, niesienie dobra, pomaganie innym, wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka, solidarność ze słabszymi to idee, którymi się kierujemy w życiu oraz w duchu których kształcimy i wychowujemy kolejne pokolenia studentów i młodych kadr naukowych. Wokół idei wspólnego tworzenia dobra i wsparcia bliźniego udało się Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy zgromadzić miliony ludzi, a Orkiestra stała się fenomenem nie tylko w Polsce, ale na całym świecie. Nie zaprzeczajmy tej cennej i potrzebnej Inicjatywy. Bądźmy razem, dzielimy się dobrem, w solidarności i bliskości szukajmy siły i oparcia, by Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy grała do końca świata i jeden dzień dłużej.”

Jerzy Owsiak, dziękując za wyróżnienie, zaznaczył: „Kiedy 27 lat temu organizowaliśmy pierwszy Finał Orkiestry, a naszą ambicją było zebranie pieniędzy na zakup płucoserca na oddział kardiologii dziecięcej CZD, nawet przez chwilę nie przypuszczaliśmy, że zmierzmy się z niezwykłą materią, jaką jest ludzka solidarność, życzliwość, radość tworzenia i wspólnego bycia, a przede wszystkim chęć niesienia pomocy innym. Ta energia przełożona została na blisko 60 000 urządzeń medycznych, które pracują w polskich szpitalach, nie tylko dziecięcych. Najbardziej cieszy nas natomiast fakt, że od samego początku mogliśmy skupiać się na urządzeniach z najwyższej półki. Jesteśmy zachwyceni, że przez 27 lat mogliśmy realizować nasze marzenia, skupiając się na wytyczaniu nowych standardów pracy lekarzy i personelu medycznego. Jesteśmy dumni, że w polskich szpitalach pracuje sprzęt taki sam, jak w najbardziej renomowanych szpitalach świata. I to jest największy sens działania Orkiestry – odważne decyzje, śmiałe marzenia i zaufanie do wszystkich, którzy nam pomagają.”

25 marca delegacja National Institute of Allergy and Infectious Diseases (NIAID), National Institutes of Health (NIH) z USA gościła z wizytą w naszej Uczelni. Był to pierwszy w historii oficjalny pobyt w Polsce przedstawicieli NIH, który odbył się po podpisaniu w lipcu 2018 r. pierwszego porozumienia o współpracy polsko-amerykańskiej w dziedzinie medycyny przez Ministra Zdrowia Łukasza Szumowskiego i Sekretarza US Department of Health. NIAID jest drugim największym Instytutem NIH, którego Fundusz na Badania Międzynarodowe wynosi 700 mln dolarów.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele NIAID/NIH: prof. F. Gray Handley – Dyrektor ds. Międzynarodowej Współpracy w Badaniach Naukowych, oficjalny przedstawiciel Dyrektora NIH, prof. Joseph Campbell z Departamentu Mikrobiologii i Chorób Zakaźnych oraz Joyelle Dominique z Biura Badań Międzynarodowych.

Pierwsza część wizyty odbyła się w Klinice Chorób Zakaźnych dla Dorosłych WUM. Gospodarzem tej części spotkania był prof. Andrzej Horban, a współgospodarzami – prof. Alicja Wiercińska-Drapało, prof. Magdalena Marczyńska i prof. Marek Radkowski. Następnie odbyły się wykłady liderów z dziedzin chorób zakaźnych, immunologii klinicznej, mikrobiologii, alergologii i zaburzeń odporności. Delegacja zwiedziła również laboratoria oraz klinikę pacjentów zakażonych wirusem HIV. Prof. Andrzej Horban podkreślił wyjątkowe znaczenie wizyty oraz wieloletnie uczestnictwo Kliniki w grantach NIH.

Podczas oficjalnej części, która odbyła się w rektoracie WUM, Prorektor ds. Umiejscowienia, Promocji i Rozwoju prof. Krzysztof J. Filipiak powitał gości, a następnie przedstawił im Warszawski Uniwersytet Medyczny. Ze strony naszej Uczelni w obu częściach wizyty uczestniczyli kierownicy jednostek, profesorowie, docenci oraz doktorzy; były Rektor WUM i współorganizator tej wizyty – prof. Andrzej Górski (członek rządowego zespołu ds. współpracy polsko-amerykańskiej w dziedzinie medycyny), prof. Andrzej Horban, prof. Alicja Wiercińska-Drapało, prof. Magdalena Marczyńska, prof. Marek Radkowski, prof. Bolesław Samoliński (Dziekan CKP), prof. Dominika Nowis, prof. Krzysztof Mucha, doc. Justyna Kowalska, dr Jarosław Biliński, dr Tomasz Mikuła, dr inż. Maciej Przybylski, jak również Koordynator Pionu Umiejscowienia, Promocji i Rozwoju – Michał Cegiełkowski i Kierownik Działu Współpracy z Zagranicą – mgr Lidia Przepióra-Dziewulska.

Pan Profesor Joseph Campbell i Pani Joyelle Dominique przedstawili główny zarys działalności Instytutu NIAID/NIH i możliwości współpracy z WUM. Prof. Krzysztof J. Filipiak podkreślił ogromną wagę wizyty uznanego w świecie Instytutu NIAID/NIH oraz nowe perspektywy, jakie się pojawiają przed naszą Uczelnią.

Spotkanie otwiera nowe możliwości współpracy i wspólnych badań naukowych, w tym pozyskiwanie grantów i kontraktów.

*Lidia Przepióra-Dziewulska
Kierownik Działu Współpracy z Zagranicą*

Wizyta delegacji NIAID/NIH

Prof. Andrzej Horban (po lewej) oprowadza gości po terenie Szpitala Zakaźnego

Uczestnicy oficjalnej części spotkania w rektoracie WUM

Wizyta delegacji z Papui-Nowej Gwinei

1	
2	3
4	

1. Delegacja z Papui-Nowej Gwinei zwiedziła Dziecięcy Szpital Kliniczny
2. Wizyta w Klinice Neonatologii
3. Goście zwiedzili Klinikę Położnictwa i Perinatologii
4. Przywitanie gości przez prof. Bożenę Werner

11 kwietnia 2019 roku doszło do pierwszej w historii oficjalnej wizyty przedstawicieli resortu zdrowia Papui-Nowej Gwinei w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym. W murach naszej Uczelni zawitała delegacja zaproszona przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów RP, której przewodził Minister Zdrowia tego kraju – prof. Sir Puka Temu.

Oprócz Ministra Zdrowia w WUM gościli: dr Pascoe Case – Sekretarz ds. Zdrowia i dr Norbert Rehlis z Departamentu Zdrowia Papui-Nowej Gwinei, wieloletni współpracownik WHO i ONZ. Z ramienia Kancelarii Prezesa Rady Ministrów obecni byli: Małgorzata Niezgoda – doradca Minister Beaty Kempy i Damian Bess – asystent Dyrektora Departamentu Pomocy Humanitarnej.

Minister Puka Temu wraz z delegacją zwiedzili kliniki zlokalizowane w Dziecięcym Szpitalu Klinicznym im. Józefa Polikarpa Brudzińskiego UCK WUM: Klinikę Neonatologii, kierowaną przez prof. Bożenę Kociszewską-Najman, Klinikę Położnictwa i Perinatologii, kierowaną przez prof. Piotra Węgrzyna oraz Klinikę Kardiologii Wieku Dziecięcego i Pediatrii Ogólnej, kierowaną przez prof. Bożenę Werner, gdzie byli świadkami wykonania zabiegu ablacji u nastoletniej pacjentki. Kierownicy klinik zaprezentowali działalność oraz osiągnięcia naukowo-dydaktyczne podległych im jednostek.

Przedstawiciele Papui-Nowej Gwinei poszukują dobrych praktyk i wzorców, które mogliby wykorzystać w celu wzmocnienia systemu opieki okołoporodowej w swoim kraju, jak również w kwestii szczepień ochronnych. W tym kraju jest ona na bardzo niskim poziomie, co oznacza wysoką śmiertelność dzieci i matek. Polskie rozwiązania i wyniki w tej dziedzinie są przez tamtejszy rząd bardzo wysoko oceniane, a członkowie delegacji byli pod ogromnym wrażeniem zarówno budynku Szpitala Pediatrycznego WUM, jak i zwiedzanych Klinik: ich wyposażenia i organizacji pracy.

Podczas oficjalnej części, która odbyła się w Rektoracie WUM, gości przywitał Prorektor ds. Umiejdzynarodowienia, Promocji i Rozwoju prof. Krzysztof J. Filipiak, który dokonał prezentacji naszego Uniwersytetu. W trakcie prezentacji obecni byli również: prof. Bożena Kociszewska-Najman, prof. Piotr Węgrzyn oraz prof. Bożena Werner, Koordynator Pionu Umiejdzynarodowienia, Promocji i Rozwoju Michał Cegiełkowski i Kierownik Działu Współpracy z Zagranicą mgr Lidia Przepióra-Dziewulska. Podczas dyskusji Minister Zdrowia Sir Puka Temu wyraził podziw dla wysokich standardów nauczania Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, a także wyraził zainteresowanie podpisaniem umowy bilateralnej z WUM obejmującej m.in.: szkolenia studentów i lekarzy z Papui-Nowej Gwinei.

*Lidia Przepióra-Dziewulska
Kierownik Działu Współpracy z Zagranicą*

*Uczestnicy oficjalnej
części wizyty*

XIII Wiosna z Fizjoterapią

Uczestnicy dyskusji panelowej „Rola, zadania i miejsce fizjoterapeuty w opiece gerontologicznej”

Dr Anna Hadamus i dr hab. Marek Żak

Członkowie komitetu organizacyjnego

Dziekan II WL prof. Marek Kuch

Podziękowania dla dr Anity Sikory-Szubert z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

12-13 kwietnia w Centrum Dydaktycznym i Centrum Sportowo-Rehabilitacyjnym odbyła się XIII edycja Ogólnopolskiej Studenckiej Konferencji Naukowej „Wiosna z Fizjoterapią”. Głównymi tematami tegorocznej konferencji były „Fizjoterapia w geriatric – profilaktyka i leczenie” oraz „Aktualne kierunki rozwoju fizjoterapii i rehabilitacji”.

Jest to impreza o wieloletniej tradycji. SKN Fizjoterapii przy wsparciu Zakładu Rehabilitacji OF II WL co roku daje studentom z całej Polski możliwość zaprezentowania swoich prac oryginalnych oraz poszerzenia wiedzy podczas wykładów i warsztatów. „Wiosna z Fizjoterapią” na stałe wpisała się do kalendarza akademickiego jako jedno z najważniejszych wydarzeń dla młodych adeptów fizjoterapii.

Konferencję objął honorowym patronatem JM Rektor prof. Mirosław Wielgoś, zaś patronat naukowy sprawowały: Komitet Rehabilitacji, Kultury Fizycznej i Integracji Społecznej PAN, Polskie Towarzystwo Rehabilitacji, Polskie Towarzystwo Fizjoterapii oraz Polskie Towarzystwo Gerontologiczne.

Uczestników spotkania powitała dr Anna Hadamus – Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego, zaś w imieniu władz rektorskich do zebranych w Auli Centrum Dydaktycznego zwróciła się prof. Barbara Górnicka – Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia.

Pani Rektor, gratulując organizatorom wydarzenia, podkreśliła ogromną wartość konferencji jako inicjatywy studenckiej. Odnosząc się do tematu konferencji, zaakcentowała jego wagę i aktualność w kontekście zmian demograficznych. Do zebranych zwrócili się także: Dziekan II Wydziału Lekarskiego – prof. Marek Kuch, dr hab. Małgorzata Mossakowska z Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego, dr Grażyna Brzuskiewicz-Kuźmicka z Polskiego Towarzystwa Fizjoterapii, prof. Jerzy Kiwerski z Polskiego Towarzystwa Rehabilitacji, dr Zbigniew Wroński z Krajowej Izby Fizjoterapeutów, Katarzyna Wiśniewska – Przewodnicząca SKN Fizjoterapii oraz dr hab. Dariusz Białoszewski – Prodziekan ds. Oddziału Fizjoterapii II WL, a zarazem kierownik Zakładu Rehabilitacji Oddziału Fizjoterapii II WL.

Wykład inauguracyjny zatytułowany „Zespół poupadkowy – symptomatologia kliniczna oraz rola fizjoterapeuty w procesie profilaktyki i leczenia” wygłosił dr hab. Marek Żak z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. W programie wydarzenia znalazł się także „wykład mistrza”. W roli prelegenta wystąpiła dr Anita Sikora-Szubert, reprezentująca Uniwersytet Medyczny w Łodzi. Jej wystąpienie nosiło tytuł „Dysfunkcje struktur dna miednicy – cele i zadania fizjoterapeuty w pracy z pacjentem w wieku geriatrycznym”.

Poza wykładami, na pierwszy dzień konferencji złożyły się trzy sesje plenarne oraz sesja plakatowa. Wyniki swoich prac zaprezentowali studenci, doktoranci i absolwenci, którzy w poprzednim roku byli studentami. Ich wystąpienia przybrały formę konkursu prac oryginalnych. Zwieńczeniem pierwszego dnia konferencji było ogłoszenie wyników oraz wręczenie laureatom dyplomów i nagród o wartości 75 tys. zł.

Podobnie jak w latach ubiegłych konferencji towarzyszyły warsztaty. W trakcie 14 spotkań uczestnicy dowiedzieli się m.in. o możliwościach wykonywania zabiegów z zakresu terapii manualnej u pacjentów geriatrycznych i o przyczynach funkcjonalnej niesprawności kończyny górnej u osób po udarze mózgu. Biorący udział w spotkaniach uczyli się m.in. jak umiejętnie ocenić zdolności motoryczne chorego i wykorzystać wiedzę w praktyce terapeutycznej. Prowadzący podzielili się również pomysłami na terapię w najczęstszych dysfunkcjach obręczy kończyny górnej oraz omówili zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem w starszym wieku.

XIII Międzynarodowa Konferencja Zachód-Wschód

Dziekan WLD prof. Elżbieta Mierzwińska-Nastalska

Władze rektorskie oraz Dziekan CKP

12 kwietnia odbyła się 13. edycja Międzynarodowej Konferencji Stomatologicznej Zachód-Wschód, podczas której wysłuchaliśmy informacji o najnowszych osiągnięciach oraz bieżących zagadnieniach w tej dziedzinie medycyny.

Gości i uczestników spotkania powitała Dziekan Wydziału Lekarsko-Dentystycznego, a zarazem Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego prof. Elżbieta Mierzwińska-Nastalska. Zaproszenie na konferencję przyjęli m.in.: JM Rektor WUM prof. Mirosław Wielgoś, Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia prof. Barbara Górnicka, Prorektor ds. Nauki i Transferu Technologii prof. Jadwiga Turto, Dziekan I Wydziału Lekarskiego prof. Paweł Włodarski, Dziekan Wydziału Farmaceutycznego prof. Piotr Wroczyński, Dziekan Centrum Kształcenia Podyplomowego prof. Bolesław Samoliński, a także Łukasz Jankowski – Prezes Okręgowej Rady Lekarskiej, Dariusz Paluszek z Naczelnej Izby Lekarskiej, Janusz Szulik z Towarzystwa Ubezpieczeń INTER Polska oraz, wspierający konferencję od samych jej początków, Marian Rogowski z firmy MRD Rogowski z Frankfurtu.

Prof. Elżbieta Mierzwińska-Nastalska, zwracając się do zebranych, przypomniała historię konferencji Zachód-Wschód oraz postać prof. Janusza Piekarczyka – Rektora naszej Uczelni w latach 1999-2005, z którego inicjatywy w 2006 roku odbyła się 1. edycja sympozjum. Podkreśliła, że konferencja na stałe wpisała się do kalendarza ważnych

Organizatorzy konferencji i goście zagraniczni

Od lewej: prof. Henrik Dommisch i Marian Rogowski

Od lewej: prof. Piotr Wroczyński, prof. Janusz Limon, prof. Anna Barańczyk-Kuźma

Od lewej: dr hab. Izabela Strużycka, prof. Dan Ericson

Władze dziekańskie WLD wraz z Dziekanem I WL prof. Pawłem Włodarskim

akademickich wydarzeń w Polsce oraz za granicą. Następnie zaprosiła JM Rektora do otwarcia konferencji. Rektor prof. Mirosław Wielgoś zwrócił uwagę na wyjątkowe znaczenie 2019 roku dla warszawskiej akademickiej stomatologii, związane z otwarciem w październiku nowego, wspaniałego gmachu Uniwersyteckiego Centrum Stomatologii WUM. Dodał, że Wydział Lekarsko-Dentystyczny otrzyma wreszcie najlepsze warunki do funkcjonowania. Wyraził również nadzieję, że otwarcie nowoczesnego gmachu stanie się kolejnym impulsem do jeszcze intensywniejszej aktywności klinicznej, naukowej i dydaktycznej oraz tworzenia bogatszego dorobku naukowego znakomitych jednostek Wydziału. Przekazując na ręce organizatorów słowa uznania za wysiłek włożony w przygotowanie konferencji, pogratulował idei kontynuowania spotkań, które zyskują renomę w międzynarodowym środowisku medycznym i potwierdzają wysoki poziom wiedzy naukowców naszej Uczelni.

Na konferencję złożyły się dwie sesje naukowe, w trakcie których zaplanowano wykłady naukowe zaproszonych znakomitych gości z Polski i z zagranicy. Pierwszej sesji przewodniczyli: prof. Andrzej Wojtowicz i dr hab. Paweł Zawadzki, natomiast drugiej: dr hab. Izabela Strużycka oraz dr hab. Jolanta Kostrzewa-Janicka.

W programie sesji I znalazły się następujące wystąpienia:

- „Wrodzone wady rozwojowe i choroby genetyczne człowieka w sztuce i przesądach” – prof. Janusz Limon, Oddział Gdański Polskiej Akademii Nauk;
- „Zapalenia kości żuchwy – punkt widzenia ortopedy” – dr hab. Ireneusz Babiak, Klinika Ortopedii Rehasport, Szpital Medicover Warszawa;
- „Regenerative periodontal therapy – concepts and evidence” – prof. Henrik Dommisch, Department of Periodontology and Synoptic Dentistry, Charité – Universitätsmedizin Berlin.

Sesja II składała się z czterech prelekcji:

- „Different perspective of caries and caries treatment” – prof. Dan Ericson, Department of Cardiology, Faculty of Odontology, Malmö University Sweden;
- „Odpowiedzialność cywilna lekarza dentysty” – Janusz Szulik, Towarzystwo Ubezpieczeń INTER Polska;
- „The north, south, east and west of occlusion” – dr Tom Bereznicki, King's College London;
- „King's College London Dental Society – 125 years of excellence at No. 1 Dental Institute in Europe and No. 2 in the World” – Thomas Hayes-Powell and Matthew Billington, King's College London.

Współorganizatorami konferencji byli: Okręgowa Izba Lekarska w Warszawie, MRD Rogowski, Towarzystwo Ubezpieczeń INTER Polska, Polskie Towarzystwo Studentów Stomatologii – oddział Warszawa, Akademia Pierre'a Faucharda – Sekcja Polska.

Pierwszy Charytatywny Bal Fundacji Rozwoju WUM

Charytatywny Bal Fundacji Rozwoju Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego za nami. 16 marca 2019 roku w hotelu Marriott bawiło się ponad 300 osób. Przedstawiciele świata medycyny, biznesu, rektorzy, absolwenci, pracownicy, stypendyści, studenci i sympatycy Uczelni spotkali się, by nie tylko doskonale bawić się w swoim towarzystwie, ale także zebrać pieniądze na wspólny, szczytny cel.

Podczas balu odbyła się aukcja prac artystycznych i loteria fantowa. Licytację przebojowo poprowadzili Rektor prof. Mirosław Wielgoś i Tomasz Kammel. Dzięki ludziom o wielkich sercach, ofiarodawcom dzieł sztuki pozyskano ponad 66 tys. zł. Z darowizn finansowych Fundacja uzyskała ok. 39 tys. zł. Wszystkie środki finansowe zebrane podczas balu zostaną przeznaczone na cele statutowe Fundacji.

Gospodarze balu JM Rektor prof. Mirosław Wielgoś i Prezes Fundacji Małgorzata Kozłowska, dziękując gościom za wspólną zabawę, podkreślali efekt integracyjny spotkania oraz hojność darczyńców.

Uśmiech na twarzach, radość wspólnej zabawy i satysfakcja z efektów aukcji połączyły uczestników tego pełnego wrażeń wydarzenia. Gwiazdą wieczoru był Mateusz Krautwurst z zespołem.

Awanse, nagrody

Prof. Anna Ratajska (Katedra i Zakład Patomorfologii I WL), prof. Krzysztof Mucha (Klinika Immunologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych I WL) i prof. Bożena Walewska-Zielecka (Zakład Zdrowia Publicznego WNoZ) otrzymali z rąk Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy nominacje profesorskie.

Prof. Wiesław Jędrzejczak (Katedra i Klinika Hematologii, Onkologii i Chorób Wewnętrznych I WL) został uhonorowany Nagrodą Specjalną w konkursie „Jaskółki Nadziei” organizowanym przez Polską Koalicję Pacjentów Onkologicznych oraz Nagrodą Specjalną w konkursie tygodnika „Do Rzeczy” – „Wizjoner Zdrowia”. Ponadto podczas 45. Kongresu Europejskiego Towarzystwa Przeszczepiania Krwi i Szpiku (EBMT – *European Society for Blood and Marrow Transplantation*) otrzymał nagrodę za nieoceniony wkład w przeszczepianie komórek macierzystych i działanie na rzecz EBMT.

Prof. Marcin Ufnal (Kierownik Zakładu Fizjologii i Patofizjologii Eksperymentalnej WLD) odebrał nagrodę „Article Impact Award 2018” jako autor korespondujący pracy „Chronic, low-dose TMAO treatment reduces diastolic dysfunction and heart fibrosis in hypertensive rats”. Wyróżnienie wręczył redaktor naczelny „American Journal of Physiology – Heart and Circulatory Physiology” prof. Irving Zucker podczas odbywającego się w Orlando (USA) Kongresu Experimental Biology 2019.

Prof. Marta Wróblewska (Zakład Mikrobiologii Stomatologicznej WLD WUM) oraz dr hab. Radosław Stachowiak (Wydział Biologii UW) otrzymali wsparcie finansowe w postaci mikrograntu na badania wstępne: „Typowanie genetyczne szczepów klinicznych *Acinetobacter baumannii*”.

Dr hab. Leszek Czupryniak (kierownik Kliniki Chorób Wewnętrznych i Diabetologii I WL) został uhonorowany nagrodą „Wizjoner-Osobowość w Medycynie” podczas uroczystej gali „Wizjonerzy Zdrowia 2019” tygodnika „Do Rzeczy”.

Lek. Wiktor Paskal (student studiów doktoranckich oraz asystent w Zakładzie Metodologii Badań Naukowych I WL) zdobył nagrodę „Best Poster Award” podczas 54th Congress of the European Society for Surgical Research w Genewie, za pracę pt. „The animal model of pre-incisional N-acetylcysteine injection on surgical wound healing – molecular and macroscopic assessment”.

Joanna Niewińska i Karolina Ćwiąkała (studentki IV roku farmacji) zajęły III miejsce podczas Ogólnopolskiego Konkursu Opieki Farmaceutycznej, odbywającego się pod hasłem „Gastroenterologia w praktyce zawodowej farmaceuty”.

Klinika Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej i Chorób Naczyń UCK WUM, kierowana przez prof. Zbigniewa Gałązkę, otrzymała zaproszenie do udziału w pracach European Society of Vascular Surgery Academy – międzynarodowej komisji zajmującej się sposobem kształcenia oraz przygotowaniem i prowadzeniem kursów dla lekarzy specjalizujących się w Europie w chirurgii naczyniowej.

Instytut Europejskiego Biznesu opublikował nowe rankingi najcenniejszych firm w Polsce. Spośród 51 tysięcy polskich przedsiębiorstw, których wyniki finansowe zbadano w lutym 2019 r., tytuł Brylant Polskiej Gospodarki 2018 uzyskało 170 firm z branży edukacyjnej – w tym nasza Uczelnia. **Warszawski Uniwersytet Medyczny**, osiągając w marcu 2017 r. wartość rynkową 1484 mln, zajął 3. pozycję wśród firm z tego obszaru (w ubiegłym roku pozycja 6.). Naszą Uczelnię wyprzedziły jedynie Politechnika Warszawska (pozycja 1.) i Uniwersytet Jagielloński (pozycja 2.).

Podczas Akademickich Mistrzostw Polski w Pływaniu, które odbyły się 4-6 kwietnia w Lublinie, studenci zrzeszeni w AZS WUM Sekcja Pływaków zdobyli medale:

- Agata Leszczyńska** (złoto na 100 stylem dowolnym),
- Aleksandra Popłonyk** (srebro na 100 stylem dowolnym),
- Tadeusz Michniewski** (brąz na 100 stylem dowolnym),
- Daria Kamińska** (brąz na 100 żabką),
- Zofia Sajecka** (brąz na 50 motylkiem),
- Kacper Stępiak** (złoto na 50 motylkiem),
- Katarzyna Petryszyn** (srebro na 100 stylem grzbietowym).

Ponadto panie wywalczyły srebrny medal w sztafecie kraulowej i brązowy w sztafecie open, a panowie zdobyli brąz w sztafecie kraulowej i srebro w klasyfikacji uczelni medycznych. Trenerem naszych pływaków jest Michał Siernko.

Oświadczenie Centrum Kształcenia Podyplomowego WUM

Centrum Kształcenia Podyplomowego WUM w związku z pojawiającymi się w przestrzeni publicznej ofertami szkoleń z zakresu medycyny estetycznej, w tym jednodniowych szkoleń z anatomii twarzy na preparatach głowy ludzkiej, stanowczo oświadcza, że:

- Oferty te nie mają żadnego związku z CKP WUM lub Warszawskim Uniwersytem Medycznym, nie są w jakikolwiek sposób organizowane ani autoryzowane przez jakiegokolwiek wydział czy jednostki Uniwersytetu.
- Nie odbywają się na terenie WUM.

Jedynymi studiami dotyczącymi medycyny estetycznej prowadzonymi i autoryzowanymi przez Warszawski Uniwersytet Medyczny są trzyletnie studia podyplomowe „Medycyna estetyczna” skierowane do lekarzy oraz lekarzy dentyistów, oferowane przez Centrum Kształcenia Podyplomowego WUM. Szczegółowe informacje dostępne są pod linkiem: <http://ckp.wum.edu.pl/studia-podyplomowe/medycyna-estetyczna>.

CKP WUM oczekuje od osób i podmiotów bezprawnie wykorzystujących markę i autorytet WUM natychmiastowego zaprzestania bezprawnych działań, zastrzegając, że w celu ochrony swoich praw Warszawski Uniwersytet Medyczny może skierować przysługujące z tego tytułu roszczenia.

Wykład dla licealistów

19 marca prof. Jacek Malejczyk (Kierownik Katedry i Zakładu Histologii i Embriologii I WL) spotkał się w XXXIII LO Dwujęzycznym im. Mikołaja Kopernika z uczniami szkół biorących udział w programie patronackim WUM. W wykładzie pt. „Medycyna regeneracyjna i odtwórcza: nasza recepta na nieśmiertelność?” przybliżył zagadnienie, na ile medycyna regeneracyjna i odtwórcza są receptą na starzenie się i pozwalają zatrzymać czas. Omówił najważniejsze cele i strategie medycyny regeneracyjnej, tj. stymulacja komórek i tkanek do bardziej efektywnego gojenia się ubytku, a także odtwarzanie narządu czy zastąpienie chorego narządu przeszczepem lub sztucznie wytworzonym zamiennikiem. Wspomniał także o finansowych ograniczeniach stosowania medycyny regeneracyjnej i rekonstrukcyjnej oraz jej etycznych i społecznych aspektach.

Prof. Jacek Malejczyk

XXXI Czwartek Chirurgiczny

21 marca w Centrum Dydaktycznym odbyła się kolejna edycja konferencji z cyklu Czwartków Chirurgicznych. Tym razem tematem spotkania było zastosowanie chirurgii plastycznej we współczesnej medycynie. Otwarcia dokonał prof. Waldemar Kostewicz – opiekun naukowy wydarzenia. Konferencja składała się z dwóch części: wystąpień studentów, młodych lekarzy, którzy poruszali tematykę chirurgii rekonstrukcyjnej oraz wystąpienia ekspertów, wśród których znaleźli się m.in. prof. Zbigniew Lew-Starowicz, dr Marek Szczyt, dr Michał Charytonowicz. W przerwie konferencji organizator – SKN Bypass Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej Szpitala Praskiego – przygotowali kurs szycia chirurgicznego. Konferencja zgromadziła w sumie ok. 350 osób.

Prelegenci i organizatorzy XXXI Czwartku Chirurgicznego

VIII Sesja Naukowa II WL

22 marca odbyła się VIII Sesja Naukowa II WL, podczas której podsumowano dorobek naukowy pracowników wydziału, doktorantów i studentów. Gospodarzem spotkania był Dziekan II WL prof. Marek Kuch, władze rektorskie reprezentował prof. Wojciech Braksator – Prorektor ds. Klinicznych i Inwestycji. Wykład inauguracyjny „Sztuczna inteligencja i technologie ubieralne w medycynie” wygłosiła dr n. hum. Aleksandra Przegalińska-Sierakowska z Akademii Leona Koźmińskiego. Następnie wysłuchano 2 prac doktorskich, 1 habilitacyjnej i 1 studenckiej. Swoje dokonania przedstawili: dr hab. n. med. Łukasz Gawęda (II Klinika Psychiatryczna): „Rola zniekształceń poznawczych w objawach psychotycznych w populacji klinicznej oraz wśród osób zdrowych psychicznie z doświadczeniami podobnymi do objawów psychotycznych”; dr n. med. Krzysztof Godlewski (Klinika Kardiologii Wieku Dziecięcego i Pediatrii Ogólnej): „Ocena wyników leczenia dzieci ze zwężeniem zastawki aortalnej metodą przeszskórnej walwuloplastyki balonowej” – komentarz do prezentacji wygłosiła prof. Bożena Werner; dr n. o zdr. Damian Parol (III Klinika Chorób Wewnętrznych i Kardiologii): „Ocena wpływu długoterminowego stosowania diety wegańskiej na wydolność fizyczną u osób amatorsko uprawiających biegi długodystansowe” – prezentację opatrzył komentarzem prof. Artur Mamcarz; student VI roku II WL Jakub Franke: „Spersonalizowana profilaktyka nowotworowa – Badamy Geny” – komentarz przygotowała dr hab. Anna Wójcicka z Zakładu Medycyny Genomowej.

Dziekan II WL prof. Marek Kuch

Wytrop nowotwór

23 marca SKN Sferocyt, działające przy Katedrze i Klinice Pediatrii, Hematologii i Onkologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, zorganizowało ósmą edycję Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej „Wytrop nowotwór”.

W tym roku konferencję adresowano do wszystkich osób zainteresowanych pediatrią. Organizatorzy pragnęli zwrócić szczególną uwagę uczestników na pierwsze objawy nowotworów u dzieci oraz opowiedzieć o tym, jak szybko i skutecznie można zdiagnozować choroby rozrostowe dzięki umiejętności interpretacji odpowiednich badań. W programie sympozjum znalazły się dwie sesje wykładów eksperckich, ponadto sesja studencka – konkurs przypadków klinicznych oraz warsztaty biopsji szpiku.

Członkinie komitetu organizacyjnego

Neurotrip 5

23 i 24 marca SKN przy Klinice Neurochirurgii CSK MSWiA i Koto Anatomiczne WUM zaprosili do auli wykładowej szpitala MSWiA w Warszawie na piątą edycję Ogólnopolskiej Studenckiej Konferencji Naukowej „Neurotrip”. Głównym tematem spotkania, które odbywało się pod hasłem „Neuroonkologia”, były oponiaki, guzy okołosiodłowe, guzy kąta mostowo-mózdzkowego i guzy wewnątrzkomorowe. Wśród prelegentów znaleźli się neurobiolodzy z Instytutu Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN, lekarze neurochirurdzy i neuroradiolodzy z Kliniki Neurochirurgii CSK MSWiA i Oddziału Neurochirurgicznego Szpitala Dziecięcego im. prof. J. Bogdanowicza, specjaliści neuropatologii oraz studenci. Organizatorzy przygotowali także warsztaty neuronaczyniowe, neuroradiologiczne, endoskopii wewnątrzkomorowej oraz neuroanestezjologiczne.

Organizatorzy konferencji

I Interaktywna Konferencja Internistyczna

23 i 24 marca odbyło się ogólnopolskie sympozjum „Przypadki i Zagadki. I Interaktywna Studencka Konferencja Internistyczna”, zorganizowane przez SKN Pressor przy Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych, Nadciśnienia Tętniczego i Angiologii. Ceremonię otwarcia zaszczycili m.in. Prorektor prof. Barbara Górnicka i Dziekan I WL prof. Paweł Włodarski. Wykład inauguracyjny „Modelowanie ciała ludzkiego i procesów patologicznych w zastosowaniach edukacyjnych i klinicznych” wygłosił prof. inż. Wiesław L. Nowiński z UKSW w Warszawie. Oprócz bogatego programu sesji plenarnych zorganizowano warsztaty prowadzone przez specjalistów z Kliniki Chorób Wewnętrznych, Nadciśnienia Tętniczego i Angiologii, dotyczące zastosowania tonometrii aplanacyjnej w pomiarze centralnego ciśnienia tętniczego (lek. Izabela Nawrocka, dr Piotr Adamczyk) oraz pomiaru wskaźnika kostka-ramię (dr Bartosz Symonides).

Bartosz Symonides (po lewej) – opiekun SKN Pressor oraz Katarzyna Cienszkowska Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego

Spotkanie w sprawie federalizacji WUM i UW

26 marca w Bibliotece Uniwersyteckiej UW odbyło się spotkanie dotyczące statusu federacji uczelni w systemie finansowania badań naukowych w Polsce. W spotkaniu wzięli udział rektorki obu uczelni: prof. Mirosław Wielgoś, prof. Marcin Pałys oraz prof. Jadwiga Turło – Prorektor ds. Nauki i Transferu Technologii WUM, prof. Krzysztof J. Filipiak – Prorektor ds. Umiejędzynarodowienia, Promocji i Rozwoju WUM, dr hab. Maciej Duszczyk – Prorektor ds. naukowych UW, a także członkowie zespołów ds. federalizacji z UW i z WUM. Tematem spotkania było finansowanie wspólnych przedsięwzięć badawczych, udzielania zamówień publicznych, a także: wspólne prowadzenie wybranych badań naukowych, łączne traktowanie dorobku obu uczelni w polskich i międzynarodowych rankingach, współpraca w zakresie kształcenia doktorantów (szkoły doktorskie) i wspólnego prowadzenia wybranych zajęć dydaktycznych, stworzenie studentom i doktorantom możliwości wspólnego działania w kołach naukowych i inkubatorach przedsiębiorczości, współpraca w zakresie transferu technologii i komercjalizacji wyników badań naukowych, zapewnienie pracownikom, doktorantom i studentom wzajemnego dostępu do bibliotek i infrastruktury (obiektów, urządzeń, laboratoriów, itp.).

Uczestnicy spotkania

Spotkanie prodziekanów analityki medycznej

28 marca w Centrum Badań Przedklinicznych odbyło się spotkanie prodziekanów ds. oddziałów analityki medycznej/medycyny laboratoryjnej, podczas którego omówiono kwestie związane z kształceniem na kierunku analityka medyczna. Organizatorem spotkania była prof. Grażyna Nowicka – Prodziekan WF, która od grudnia 2012 roku pełni funkcję przewodniczącej Konferencji Prodziekanów ds. Analityki Medycznej/Medycyny Laboratoryjnej uczelni medycznych. Przybyli prodziekani z uniwersytetów medycznych kształcących przyszłych diagnostów laboratoryjnych: prof. Joanna Sikora (Uniwersytet Medyczny w Łodzi), prof. Danuta Kosik-Bogadzka (Uniwersytet Medyczny w Szczecinie), prof. Violetta Kajka-Kuźniak (Uniwersytet Medyczny w Poznaniu), prof. Jarosław Dudka i prof. Beata Jakubowska-Stolarska (Uniwersytet Medyczny w Lublinie), prof. Maciej Jankowski (Uniwersytet Medyczny w Gdańsku), prof. Milena Dąbrowska (Uniwersytet Medyczny w Białymstoku), prof. Eugenia Gospodarek (UMK Collegium Medicum w Bydgoszczy), prof. Małgorzata Knapik-Czajka (Collegium Medicum UJ w Krakowie), prof. Katarzyna Winsz-Szczotka (Śląski Uniwersytet Medyczny), a także Alina Niewiadomska – Prezes Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych oraz Justyna Marynowska – Wiceprezes KRDL. Oprócz omówienia bieżących spraw związanych z nauczaniem na kierunku analityka medyczna uczestnicy spotkania skupili się na zagadnieniach szkolenia podyplomowego diagnostów, tematach związanych z projektem nowej ustawy o diagnostyce laboratoryjnej oraz wymaganiach, jakie powinni spełniać kandydaci ubiegający się o uzyskanie prawa wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego.

SM u dzieci i młodych dorosłych

29 marca w Dziecięcym Szpitalu Klinicznym odbyła się konferencja poświęcona stwardnieniu rozsianemu (SM – *sclerosis multiplex*) u dzieci i młodych dorosłych. Przedstawiono aktualny stan wiedzy na temat zmieniających się kryteriów rozpoznawania SM, omówiono podobieństwa i różnice między SM a zespołem Devica (NMO – *neuromyelitis optica*) oraz zaprezentowano wyniki długoterminowych obserwacji zapalenia pozagałkowego nerwu wzrokowego. Wśród prelegentów byli goście z zagranicy: prof. Brenda Banwell

Prof. Sergiusz Józwiak – Kierownik Kliniki Neurologii Dziecięcej WUM i prof. Barbara Kornek

z The Children's Hospital w Filadelfii (USA) przedstawiła aktualne badania nad nowymi lekami, które wkrótce znajdą zastosowanie w leczeniu dzieci z SM, a prof. Barbara Kornek z Medizinische Universität Wien opowiedziała o badaniach biomarkerów diagnostycznych, które mogą pomóc we właściwym doborze leczenia SM. Odrębna sesja poświęcona była aktualnym programom lekowym w SM i konieczności ich modyfikacji. W sesji tej wzięli udział konsultanci krajowi w dziedzinie neurologii oraz neurologii dziecięcej – prof. Danuta Ryglewicz oraz prof. Ewa Emich-Widera. W wydarzeniu wzięło udział ponad 130 lekarzy – neurologów i neurologów dziecięcych z całego kraju oraz delegacja 17 lekarzy z Ukrainy pod kierunkiem Głównego Neurologa Dziecięcego Ukrainy prof. Volodymira Martyniuka.

Oblicza anatomii

Od 1 do 7 kwietnia w Centrum Dydaktycznym prezentowano wystawę pt. „Oblicza Anatomii”, której tematem było piękno ciała ludzkiego z punktu widzenia medycyny. Prace zostały przygotowane przez utalentowanych studentów z naszej uczelni i innych uniwersytetów medycznych: Justynę Lewandowską (III rok WLD), Marię Orzeł (II rok kierunku lekarskiego), Anielę Akonom (III rok WLD), Grzegorza Bienia (III rok kierunku lekarskiego), Martę Munkh-Erdene (I rok WLD), znaną z Instagrama @ironteflon (V rok kierunku lekarskiego), Magdalenę Antoszewską (V rok kierunku lekarskiego, GUMed), Julię Czerniak (III rok kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Medycznym w Łodzi), Agnieszkę Grygiel (IV rok kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Medycznym w Lublinie) oraz Annę Sitek (III rok WLD).

z The Children's Hospital w Filadelfii (USA) przedstawiła aktualne badania nad nowymi lekami, które wkrótce znajdą zastosowanie w leczeniu dzieci z SM, a prof. Barbara Kornek z Medizinische Universität Wien opowiedziała o badaniach biomarkerów diagnostycznych, które mogą pomóc we właściwym doborze leczenia SM. Odrębna sesja poświęcona była aktualnym programom lekowym w SM i konieczności ich modyfikacji. W sesji tej wzięli udział konsultanci krajowi w dziedzinie neurologii oraz neurologii dziecięcej – prof. Danuta Ryglewicz oraz prof. Ewa Emich-Widera. W wydarzeniu wzięło udział ponad 130 lekarzy – neurologów i neurologów dziecięcych z całego kraju oraz delegacja 17 lekarzy z Ukrainy pod kierunkiem Głównego Neurologa Dziecięcego Ukrainy prof. Volodymira Martyniuka.

Spotkanie z Ambasadorem Programu Fulbrighta

2 kwietnia pracownicy naukowo-dydaktyczni naszego Uniwersytetu oraz reprezentanci innych warszawskich uczelni spotkali się z Ambasadorem Programu Fulbrighta w Warszawie i okręgu mazowieckim dr. hab. Markiem Postułą z Katedry i Zakładu Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej, byłym stypendystą Fulbrighta. Zgromadzonych przywitał Prorektor ds. Umieędzynarodowienia, Promocji i Rozwoju prof. Krzysztof J. Filipiak. Dr hab. Marek Postuła przedstawił uczestnikom aktualną ofertę stypendialną Komisji, podkreślił długoletnią, bo sześćdziesięcioletnią historię Programu Fulbrighta w Polsce i pozytywne, wielowymiarowe efekty tej inicjatywy. Uczestnicy spotkania zapoznali się ze szczegółami propozycji skierowanej do studentów, doktorantów i pracowników naukowych, wysłuchali informacji o procesie rekrutacji oraz otrzymali porady, jak przygotować dobrą aplikację o stypendium. Swoją wiedzę podzielili się także obco-krajowcy, stypendyści programu, którzy przebywają w Polsce. O swoim doświadczeniu opowiedzieli studenci: Aleksander Bala, Blair Stewig, Dzhuliyen Vasilev oraz wykładowca akademicki dr David Forte.

Dr hab. Marek Postuła

STETOSKOP

... CZYLI

I Forum Akademickie WUM

3 kwietnia odbyło się I Forum Akademickie WUM zorganizowane przez Biuro Jakości i Innowacyjności Kształcenia. Celem wydarzenia jest podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie edukacji medycznej oraz stworzenie miejsca wymiany doświadczeń, opinii i pomysłów kadry naukowo-dydaktycznej naszej Uczelni. W imieniu gospodarzy uczestników wydarzenia powitał prof. Marcin Wojnar, który przybliżył ideę Forum i wyraził nadzieję, że spotkanie będzie miało charakter cykliczny. Zaproszenie organizatorów przyjęli Prorektor prof. Barbara Górnicka oraz Dziekan prof. Paweł Włodarski. W pierwszej części spotkania z prezentacją dotyczącą „Procedur tworzenia, zatwierdzania oraz ewaluacji pytań testowych wykorzystywanych podczas egzaminów w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym” wystąpił prof. Zbigniew Gaciong z Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych, Naciskiennia Tętniczego i Angiologii. W drugiej części – wygłosiła wykład dr hab. Joanna Gotlib – Prodziekan ds. Oddziału Zdrowia Publicznego WNoZ, a zarazem kierownik Zakładu Dydaktyki i Efektów Kształcenia WUM, która omówiła możliwości indywidualnego kształcenia wybitnie uzdolnionych studentów, a zarazem podnoszenia kompetencji kadry akademickiej w oparciu o dwa programy MNiSzW, które łączy metoda tutoringowa – „Mistrzowie Dydaktyki” i „Szkoła Ortów”.

Od lewej: prof. Marcin Wojnar, prof. Zbigniew Gaciong

Kontrowersje w chirurgii naczyniowej

3 kwietnia odbyła się VII konferencja „Kontrowersje w chirurgii naczyniowej” organizowana przez SKN „Wolski” przy Oddziale Chirurgii Ogólnej i Oddziale Chirurgii Naczyniowej Szpitala Wolskiego w Warszawie działające w ramach WUM. Temat tegorocznej edycji brzmiał: „Przewlekła niewydolność żylna, żyłaki, teleangiektazje. Diagnostyka i współczesne strategie leczenia”. Wyjątkowy charakter konferencji zakłada, że poszczególne tematy prezentowane są kolejno przez dwóch prelegentów reprezentujących różne koła naukowe, z których jeden stara się – w oparciu o aktualną wiedzę medyczną – dowieść prawdziwości założonej tezy, a drugi próbuje ją obalić. Nad poprawnością merytoryczną konferencji czuwa Komitet Naukowy złożony z ekspertów w dziedzinie chirurgii i chirurgii naczyniowej. Przewodniczącym Komitetu Naukowego był prof. Walerian Staszkiwicz. W tegorocznej edycji zmierzyły się następujące koła naukowe: SKN „Wolski” przy Oddziale Chirurgii Ogólnej i Oddziale Chirurgii Naczyniowej Szpitala Wolskiego w Warszawie, SKN „Graft” przy Katedrze i Klinice Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Transplantacyjnej SP CSK WUM, SKN „Kindley” przy Klinice Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej WUM, SKN „Vena” przy Oddziale Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej Szpitala Bródnowskiego, SKN „Lusoria” przy Klinice Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej CSK MSWiA.

Pierwszy Ukraińsko-Polski Kongres Otolaryngologiczny

5 kwietnia w Kijowie odbył się Pierwszy Ukraińsko-Polski Kongres Otolaryngologiczny, będący wynikiem wieloletniej współpracy między klinikami otolaryngologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Narodowego Uniwersytetu Medycznego im. Aleksandra Bohomolca w Kijowie, w ramach umowy zatwierdzonej przez Senaty obydwu uczelni. Przewodniczącymi Komitetu Naukowego oraz pomysłodawcami zjazdu byli: prof. Oleksandr Naumenko, obecny p.o. Rektor Narodowego Uniwersytetu Medycznego, a zarazem Kierownik Katedry Otolaryngologii oraz z ramienia Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego prof. Kazimierz Niemczyk – Kierownik Katedry i Kliniki Otolaryngologii WUM, Prezydent Europejskiego Towarzystwa Chirurgii Podstawy Czaszki. Kongres składał się z trzech sesji plenarnych dotyczących innowacji w otologii, ryngologii oraz leczeniu chorób gardła i krtani, którym przewodniczyli prof. Oleksandr Naumenko, prof. Kazimierz Niemczyk, prof. Ewa Osuch-Wójcikiewicz i prof. Yulia Deeva. W trakcie Kongresu rezydent Kliniki Otolaryngologii WUM lek. Przemysław Krawczyk otrzymał nagrodę za najlepszą pracę pt. „Evaluation of diagnostic and prognostic value of miRNA among patients with laryngeal cancer in the Polish population”. Organizatorzy w przyszłym roku planują Drugi Ukraińsko-Polski Kongres, który odbędzie się w Odessie.

Uczestnicy kongresu

Oblicza transplantologii

6 i 7 kwietnia odbyła się Ogólnopolska Konferencja Studencka „Oblicza transplantologii – leczenie schyłkowej niewydolności narządów” dla studentów i młodych lekarzy organizowana przez SKN „Graft” przy Katedrze i Klinice Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Transplantacyjnej. Konferencja miała na celu przybliżenie studentom tematyki transplantologii – ze szczególnym uwzględnieniem transplantacji nerek i trzustki. Wykłady eksperckie wygłosili goście honorowi: prof. Sławomir Nazarewski – Kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Transplantacyjnej („Techniki zespołów naczyniowych w przeszczepianiu nerek – od Alexisa Carella do współczesności”); prof. Krzysztof Zieniewicz – Kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby („Sztuczna wątroba”); prof. Ireneusz Nawrot z Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Transplantacyjnej („Transplantologia przytarczyc”); prof. Tadeusz Grochowicki z Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Transplantacyjnej („Przeszczepienie nerki i trzustki jako przykład przeszczepu wielonarządowego”).

Goście oraz organizatorzy konferencji

II Warszawski Dzień Dietetyki Klinicznej

11 kwietnia w Centrum Dydaktycznym zorganizowany został II Warszawski Dzień Dietetyki Klinicznej, którego tematem były „Różne oblicza insulinooporności”. Spotkanie otworzyła dr hab. Dorota Szostak-Węgierek, przewodnicząca Komitetu Naukowego, a zarazem kierownik Zakładu Dietetyki Klinicznej, który był głównym organizatorem wydarzenia. Głos zabrał także dr hab. Robert Gałązkowski – Prodziekan ds. Oddziału Dietetyki i Kierunku Ratownictwo Medyczne WNoZ, który zwrócił uwagę na rolę dietetyka w pracy zespołu terapeutycznego. Wśród zagadnień poruszanych podczas konferencji znalazły się m.in.: patogeneza insulinooporności i jej związki z cukrzycą, postępowanie dietetyczne w insulinooporności, najnowsze trendy w dietoterapii niealkoholowego stłuszczenia wątroby, zależności między insulinoopornością a zaburzeniami płodności u kobiet, rola mikrobioty w patogenezie insulinooporności.

Dr hab. Dorota Szostak-Węgierek

Obchody Światowego Dnia Głosu na WUM

13 kwietnia Katedra i Klinika Otolaryngologii WUM, Warszawski Uniwersytet Medyczny oraz Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego zaprosili do udziału w obchodach Światowego Dnia Głosu. W Centrum Dydaktycznym przygotowano wykłady i spotkania poświęcone takim tematom jak: powstawanie głosu, głos i talent muzyczny a uwarunkowanie genetycznie, sposoby na zdrowy głos, głos na diecie czy możliwości doskonalenia emisji głosu. Wśród wykładawców byli m.in. dr hab. Ewelina Sielska-Badurek (Katedra i Klinika Otolaryngologii WUM) i dr Anna Kutkowska-Kass (Zakład Genetyki Medycznej Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie). Odwiedzający naszą Uczelnię mogli ponadto skorzystać z indywidualnych konsultacji logopedycznych i foniatrycznych prowadzonych przez specjalistów WUM, a także wziąć udział w warsztacie z beatboxu przeznaczonym dla wszystkich chcących zapoznać się z tą techniką wokalną. Obchody zakończył koncert, w którym wystąpiła m.in. wspomniana wcześniej dr Anna Kutkowska-Kass, która oprócz swojej działalności lekarskiej, jest również śpiewaczką operową.

Dr hab. Ewelina Sielska-Badurek

Po drugiej stronie lustra

13 kwietnia w Samodzielnym Publicznym Dziecięcym Szpitalu Klinicznym odbyła się III Ogólnopolska Konferencja Studenckich Kół Naukowych Psychiatrii oraz Psychiatrii Dzieci i Młodzieży „Po drugiej stronie lustra”. Wydarzenie miało na celu poszerzenie wiedzy uczestników na temat zagadnień dotyczących zdrowia psychicznego na różnych etapach rozwoju człowieka. Było również szansą na zaprezentowanie aktualnych kierunków badań w zakresie psychiatrii i psychoterapii oraz na wymianę doświadczeń między uczelniami z całej Polski. Konferencja składała się z trzech sesji plenarnych: prace oryginalne, przypadki kliniczne, prace przeglądowe, oraz sesji plakato-wej i warsztatów, m.in. „Essentials of Good Medical Writing for Research Papers” czy „Seksualność osób z zaburzeniami psychicznymi (wskazówki diagnostyczne)”. Wydarzenie zostało zorganizowane przez SKN Psychiatrii przy Katedrze i Klinice Psychiatrycznej WUM i SKN Psychiatrii Dzieci i Młodzieży przy Klinice Psychiatrii Wieku Rozwojowego WUM.

*Prof. Tomasz Wolańczyk opiekun SKS
Psychiatrii Dzieci i Młodzieży
oraz studentka Anna Dunalska*

I Międzynarodowy Kongres Polskiego Towarzystwa Medycyny Stylu Życia

13 i 14 kwietnia w Centrum Dydaktycznym odbył się I Międzynarodowy Kongres Polskiego Towarzystwa Medycyny Stylu Życia. Wydarzenie zostało zorganizowane przez III Klinikę Chorób Wewnętrznych i Kardiologii WUM, SKN Medycyny Stylu Życia WUM, Polskie Towarzystwo Medycyny Stylu Życia oraz Szkołę Zdrowia Publicznego Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego. Tematem przewodnim pierwszego dnia konferencji była otyłość i jej powikłania, zaś drugi dzień poświęcono zagadnieniom związanym ze zdrowiem i z dobrostanem psychicznym. Wśród prelegentów znaleźli się przedstawiciele czołowych polskich towarzystw i instytucji naukowych oraz międzynarodowych towarzystw medycyny stylu życia, m.in.: prof. Artur Mamcarz (Kierownik III Kliniki Chorób Wewnętrznych i Kardiologii), dr hab. Jarosław Pinkas (Dyrektor Szkoły Zdrowia Publicznego Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego), dr Daniel Śliż (współzałożyciel i Prezes Polskiego Towarzystwa Medycyny Stylu Życia) oraz goście z zagranicy.

Organizatorzy wydarzenia

FAKTY I MITY MEDYCZNE

dr n. o zdr. Dorota Lasota,
Katedra i Zakład Farmakologii Doświadczalnej
i Klinicznej; I WL WUM

Pierwsza pomoc

O Pierwszej Pomocy (PP) uczymy się od przedszkola, a jednak niechętnie jej udzielamy. Dlaczego? Nie znamy faktów, żyjemy mitami. Część owych mitów jest nieszkodliwa, jednak niektóre mogą mieć poważny wpływ na zdrowie, a nawet życie poszkodowanego. Spróbujmy omówić kilka z nich.

MIT: „boję się konsekwencji prawnych”

FAKT: często nie pomagamy poszkodowanym z obawy, że zostaniemy pociągnięci do odpowiedzialności prawnej za ewentualne błędy lub szkody wyrządzone w trakcie niesienia pomocy. Tymczasem największym błędem jaki możemy popełnić – jest bierność wobec poszkodowanego, bowiem zgodnie z polskim prawem na każdym z nas spoczywa obowiązek niesienia pomocy. I tak art. 4 Ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym nakłada na świadka zdarzenia obowiązek powiadomienia o nagłym zagrożeniu zdrowotnym pogotowia ratunkowego lub innych służb ratowniczych (straż pożarna, policja), zaś art. 162 § 1 Kodeksu karnego mówi, że „kto człowiekowi znajdującemu się w położeniu grożącym bezpośrednim niebezpieczeństwem utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu nie udziela pomocy, mogąc jej udzielić bez narażenia siebie lub innej osoby na niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”. Tak więc do odpowiedzialności prawnej możemy zostać pociągnięci przede wszystkim za nieudzielenie pomocy.

MIT: „boję się, że zaszkodzę”

FAKT: widząc osobę nieprzytomną, nieoddychającą, odczuwamy lęk przed udzielaniem pomocy. Najczęściej boimy się, że „zaszkodzimy poszkodowanemu”, choć w tych okolicznościach wydaje się to raczej mało prawdopodobne i brzmi jak wymówka. Ograniczamy się zatem do wezwania pomocy, dzwoniąc pod alarmowe numery telefonów 112 lub 999. Jednak w przypadku nagłego zatrzymania krążenia (NZK) to zdecydowanie za mało, ważne jest bowiem natychmiastowe podjęcie resuscytacji krążeniowo-oddechowej (RKO). W przeciwnym razie szanse na uratowanie życia poszkodowanego maleją z każdą minutą o 7-10%! A zatem świadkowie zdarzenia powinni niezwłocznie podjąć uciskanie klatki piersiowej wraz z oddechami ratowniczymi w sekwencji 30:2. Jeśli wzywający pomoc świadek zdarzenia nie jest przeszkolony w zakresie RKO, dyspozytor medyczny powinien go poinstruować, jak wykonywać RKO polegającą wyłącznie na uciskaniu klatki piersiowej aż do przyjazdu zespołu ratownictwa medycznego.

MIT: „boję się, że uciskając klatkę piersiową, połamię poszkodowanemu żebra”

FAKT: prowadzenie wysokiej jakości RKO jest głównym czynnikiem poprawiającym przeżywalność. Szczególny nacisk kładzie się na wysokiej jakości uciskanie klatki piersiowej, bowiem poprzez zwiększenie ciśnienia wewnątrz klatki piersiowej oraz bezpośrednio zgniatanie serca wytwarza ono niewielki, ale istotny przepływ krwi przez mięsień sercowy i mózg, co zwiększa prawdopodobieństwo skutecznej resuscytacji. A zatem osoby prowadzące RKO powinny zapewnić uciski klatki piersiowej o odpowiedniej głębokości (co najmniej 5 cm, ale nie więcej niż 6 cm) i częstotści, tj. 100-120 uciśnień na minutę. Po każdym ucisku należy pozwolić, by klatka piersiowa całkowicie rozprężła się, a przerwy między uciskami minimalizować. Niestety, bardzo częstym powikłaniem po resuscytacji krążeniowo-oddechowej są złamane żebra, jednak fakt ten nie powinien zniechęcać do podjęcia RKO.

MIT: „do oparzonej skóry przyłóż lód”

FAKT: w oparzeniach termicznych należy ograniczyć czas działania ciepła „nagromadzonego” w tkankach. Lód spowoduje obkurczenie naczyń krwionośnych i utrudni poparzonej tkance oddawanie ciepła. Dlatego oparzone miejsce należy jak najszybciej schłodzić, najlepiej pod zimną bieżącą wodą co najmniej przez 10 minut. Schładzanie ma większe znaczenie natychmiast po oparzeniu. Nie należy stosować w tym celu ani alkoholu, ani oleju! Nie należy usuwać tkanek martwiczych ani tkanin, które przywarły do skóry. Nie należy także przekłuwać powstałych po oparzeniu pęcherzy – takie postępowanie może doprowadzić do rozwoju zakażenia.

MIT: „przy zadławieniu – ręce do góry”

FAKT: w efekcie uniesienia rąk ciało obce powodujące niedrożność dróg oddechowych może ulec przemieszczeniu. Jeśli niedrożność ma postać łagodną – poszkodowany mówi, oddycha – to należy zachęcać go do kaszlu i obserwować. Kaszel generuje wysokie ciśnienie w drogach oddechowych i może usunąć ciało obce. Jeżeli kaszel staje się nieefektywny, a niedrożność przybiera postać ciężką – poszkodowany nie może mówić i z trudem oddycha lub nie oddycha – należy wykonać do 5 energicznych uderzeń w okolice międzyłopatkową. Jeśli uderzenia są nieskuteczne, należy wykonać do 5 uciśnień nadbrzusza, aby przez ucisk na przeponę uzyskać wzrost ciśnienia w klatce piersiowej, co powinno ułatwić ewakuację ciała obcego z dróg oddechowych. W razie konieczności należy kontynuować wyżej wymienione czynności naprzemiennie – do czasu usunięcia ciała obcego. Gdy poszkodowany straci przytomność, należy podjąć RKO.

MIT: „przy krwawieniu z nosa odchyl głowę do tyłu”

FAKT: odchylenie głowy do tyłu podczas krwawienia z nosa spowoduje spływanie krwi po tylnej ścianie gardła, co może wywołać nudności, wymioty, a nawet zachłyśnięcie. Należy polecić poszkodowanemu, żeby usiadł z głową wysuniętą do przodu (w pozycji „wąchania”), co zmniejszy napływ krwi do nosa. Uciskać dwoma palcami z obu stron skrzydełka nosa przez 10 minut lub dłużej, jeśli to konieczne. Na czoło i nasadę nosa położyć chłodzący kompres lub worek z lodem. Najczęściej udaje się w ten sposób zatamować krwawienie.

MIT: „podczas napadu drgawkowego włóż coś do ust poszkodowanego”

FAKT: podczas napadu drgawkowego należy przede wszystkim zadbać o drożność dróg oddechowych i ochronić poszkodowanego przed ewentualnym urazem, zwłaszcza głowę. Do ust poszkodowanego nie należy wkładać palców ani jakichkolwiek przedmiotów, które mogłyby spowodować zadławienie, przyduszenie lub połamanie zębów. W razie przygryzienia języka należy zabezpieczyć poszkodowanego przed zachłyśnięciem krwią, a po napadzie ułożyć w pozycji bezpiecznej.

MIT: „opaskę uciskową zakładaj powyżej krwawiącej rany”

FAKT: nie należy podejmować prób tamowania znacznego krwawienia zewnętrznego poprzez ucisk proksymalnie do miejsca krwawiącego czy też przez unoszenie kończyny. Należy zastosować bezpośredni ucisk na miejsce krwawiące przy użyciu opatrunku lub bez niego. Jeśli ten nie tamuje silnego krwawienia zewnętrznego w obrębie kończyny, należy użyć opaski uciskowej. Aby zrobić to skutecznie i bezpiecznie dla poszkodowanego, potrzebne jest jednak odpowiednie przeszkolenie, bowiem nieprawidłowo założona opaska uciskowa może doprowadzić do szeregu powikłań, np. niedokrwienia kończyny dystalnie od rany, uszkodzenia tkanek miękkich czy nerwów obwodowych.

MIT: „po ukąszeniu żmii odessij jad”

FAKT: jedynym jadowitym gadem występującym w Polsce jest żmija zygzakowata. W przypadku ukąszenia przez żmiję zygzakowatą nie należy odsysać jadu, wyciskać, nacinać czy przyżegać okolice miejsca ukąszenia. Nie zaleca się stosowania opasek uciskowych, bandaży elastycznych ani okładów z lodu. Osobie poszkodowanej trzeba zapewnić spokój, ograniczyć do minimum jej aktywność fizyczną, a ukąszoną kończynę unieruchomić i utrzymywać w pozycji neutralnej lub lekko uniesionej.

MIT: „zanim ewakuujesz poszkodowanego z pojazdu, załóż mu kołnierz ortopedyczny”

FAKT: przy podejrzeniu urazu kręgosłupa szyjnego u poszkodowanego, który jest przytomny, należy jedynie ręcznie stabilizować głowę poszkodowanego, ograniczając ruchy – aż do przybycia pomocy medycznej (jeśli jest bezpiecznie). Nie zaleca się natomiast rutynowego zakładania kołnierza ortopedycznego przez osoby udzielające pierwszej pomocy, ze względu na ryzyko pogłębienia ewentualnego urazu. Szybka ewakuacja poszkodowanego z pojazdu jest konieczna tylko w sytuacji krytycznej, tzn. gdy jest niebezpiecznie lub poszkodowany nie oddycha. W tych okolicznościach przywrócenie akcji serca jest priorytetowe wobec urazu kręgosłupa.

MIT: „osobie wychłodzonej podaj alkohol”

FAKT: alkohol powoduje rozszerzenie naczyń krwionośnych, dając krótkotrwałe i złudne uczucie ciepła, ale jednocześnie przyspiesza jego utratę, niszcząc naturalny mechanizm termoregulacyjny organizmu. A zatem podawanie alkoholu w celu rozgrzania osoby wychłodzonej to błąd. Jeśli chcesz ogrzać poszkodowanego, to przenieś go w ciepłe miejsce, okryj, podaj mu coś ciepłego i słodkiego do picia.

Dr n. o zdr. Dorota Lasota

Mikrogranty dla naukowców WUM i UW

1 października 2018 r. rozpoczął się nabór wniosków o przyznanie mikrograntów na prowadzenie wspólnych projektów przez pracowników i doktorantów z WUM i UW. Ich celem jest pokrycie kosztów działań służących przygotowaniu projektu finansowanego ze źródeł zewnętrznych, np. NCN, NCBiR, MNiSW. Kwota dofinansowania – maksymalnie 10 tys. złotych – może być wykorzystana m.in. na: krótkie pobyty w zagranicznych ośrodkach naukowych, badania wstępne niezbędne do złożenia wniosku, zaproszenie uznanego międzynarodowego badacza, czy też pokrycie kosztów udziału w konferencjach i seminariach. Prezentujemy wybrane projekty naukowe, na które przyznano mikrogranty.

Radioembolizacja gruczołu krokowego jako wewnątrznaczyniowa, selektywna radioterapia u pacjentów z rakiem i współistniejącym, łagodnym rozrostem gruczołu krokowego

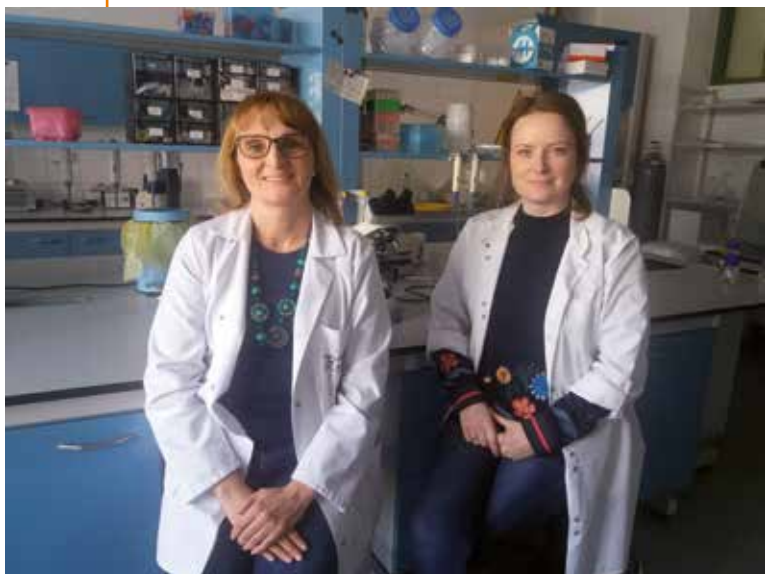
Kierownicy projektu:

- dr n. med. Tomasz Lorenc
(I Zakład Radiologii Klinicznej,
I Wydział Lekarski WUM),
- dr Beata Brzozowska-Wardecka
(Zakład Fizyki Biomedycznej,
Wydział Fizyki UW)

fot. M. Kaźmierczak (UW)

Choroby gruczołu krokowego to najczęstsze i najbardziej uciążliwe choroby układu moczowo-płciowego mężczyzn w starszym wieku, wynikające z wysokiego ryzyka występowania w tej grupie zarówno raka gruczołu krokowego, jak i łagodnego rozrostu gruczołu krokowego. Istnieje pilna potrzeba poszukiwania i rozwoju nowoczesnych i małoinwazyjnych metod terapeutycznych, obejmujących jednoczesne leczenie raka, jak i łagodnego rozrostu gruczołu krokowego, które będą możliwe do zastosowania zwłaszcza u pacjentów w starszym wieku. Uruchomienie projektu skoncentrowanego na radioembolizacji gruczołu krokowego za pomocą mikrosfer było możliwe dzięki postępowi w diagnostyce obrazowej i radiologii zabiegowej. Na rynku pojawiły się dokładniejsze systemy obrazowania, a także precyzyjne cewniki, dopasowane do przeprowadzenia embolizacji stercza. Istotną rolę odegrał także fakt, że na świecie stosowana jest już radioembolizacja, ale tylko w przypadku nowotworów wątroby. To wszystko sprawiło, że według autorów możliwe będzie opracowanie całkowicie nowatorskiej metody leczenia, jaką jest selektywna radioembolizacja gruczołu krokowego. Zaproponowany projekt jest interdyscyplinarny i oparty na intensywnej współpracy między WUM i UW. Rozwiązanie podjętego w nim problemu polega na wykorzystaniu i wytworzeniu oryginalnych, innowacyjnych produktów i technologii w dziedzinie medycyny i fizyki, które pozwolą na przeprowadzenie nowatorskich badań. W pierwszym etapie obejmują one konstrukcję układu eksperymentalnego do badań radiobiologicznych i weryfikacji dozymetrycznej. Warunkiem powodzenia projektu jest jednak dalsze finansowanie, o które teraz zabiegają pomysłodawcy.

Zarażenie Toxoplasma gondii u osób zakażonych wirusem niedoboru odporności typu 1 (HIV-1) i dawców krwi w Polsce oraz genotypowanie uzyskanych izolatów T. gondii – badania wstępne

Kierownicy projektu:

- dr n. biol. Agnieszka Pawełczyk (Zakład Immunopatologii Chorób Zakaźnych i Pasożytniczych WUM) na fotografii pierwsza z lewej,
- dr n. biol. Renata Welc-Falęciak (Zakład Parazytologii, Wydział Biologii UW)

Przyznane dofinansowanie, uzyskane w ramach mikrograntu, pozwoliło dr n. biol. Agnieszce Pawełczyk (Zakład Immunopatologii Chorób Zakaźnych i Pasożytniczych WUM) oraz dr n. biol. Renacie Welc-Falęciak (Zakład Parazytologii, Wydział Biologii UW) na prowadzenie wspólnych, międzyuczelnianych badań UW i WUM.

Toksoplazmoza jest jedną z najczęstszych chorób odzwierzęcych, której czynnikiem etiologicznym jest *Toxoplasma gondii*, obligatoryjny pasożyt wewnątrzkomórkowy. Żywicielem ostatecznym patogenu są kotowate, w tym koty domowe, natomiast żywicielem pośrednim wszystkie ssaki i ptaki. Toksoplazmoza występuje na całym świecie, jednakże pomimo wysokiego odsetka zakażonych ludzi niewielu z nich choruje, będąc nosicielami.

Szacuje się, że częstość występowania przeciwciał w kierunku zarażenia *T. gondii* w populacji ludzkiej może wahać się od 10% do 40% (USA) lub od 70% do 90% (w krajach Europy Zachodniej i Ameryki Środkowej) ^[1]. Do zarażenia ludzi najczęściej dochodzi drogą pokarmową, po spożyciu oocyst lub cyst pasożyta, znajdujących się w zarażonym mięsie lub na nieumytych, zanieczyszczonych owocach czy warzywach. Możliwa jest także transmisja wertykalna, zarażenie płodu przez łożysko (w przypadku zarażenia kobiety ciężarnej) ^[1-2]. Inną drogą zarażenia może być transfuzja krwi lub przeszczepienie narządów, co jest istotne w kontekście bezpiecznego krwiodawstwa, szczególnie w przypadku pacjentów z zaburzeniami układu immunologicznego oraz często bezobjawowego, przewlekłego przebiegu zarażenia u osób bez dysfunkcji układu odpornościowego (będących dawcami krwi czy narządów) ^[1-3].

Toksoplazmoza jest powszechnym zakażeniem oportunistycznym u pacjentów z HIV/AIDS. Większość przypadków objawowej toksoplazmozy w tej grupie jest wynikiem reaktywacji zarażenia, występującego, gdy liczba limfocytów T CD4 (CD4) wynosi poniżej 50 komórek/ μ L ^[4]. Najczęstsze objawy kliniczne dotyczą ośrodkowego układu nerwowego (OUN) i obejmują ropień mózgowy oraz zapalenie mózgu. Obserwuje się również objawy płucne i sercowe ^[4, 5].

Głównym celem proponowanego projektu jest oszacowanie częstości występowania zarażeń *T. gondii* u osób zakażonych HIV-1 oraz dawców krwi w Polsce. Obecny stan wiedzy, oparty na danych sprzed 18 lat, nie pozwala rzetelnie ocenić ryzyka tego typu zarażeń u pacjentów z zaburzeniami odporności oraz w populacji dawców krwi.

Uzyskane wyniki będą stanowiły przesłankę do kontynuowania badań naukowych z uwzględnieniem zmienności genotypowej uzyskanych izolatów *T. gondii* i zostaną wykorzystane do przygotowania wniosku w konkursie projektów Narodowego Centrum Nauki.

Bibliografia:

1. Robert-Gangneux F, Darde ML: *Epidemiology of and diagnostic strategies for toxoplasmosis. Clin. Microbiol. Rev.* 2012; 25: 264-96.
2. Tenter AM, Heckeroth AR, Weiss LM: *Toxoplasma gondii: from animals to humans. Int. J. Parasitol.* 2000; 30: 1217-58.
3. Kaplan JE, Benson C, Holmes KH et al: *Guidelines for prevention and treatment of opportunistic infections in HIV-infected adults and adolescents: recommendations from CDC, the National Institutes of Health, and the HIV Medicine Association of the Infectious Diseases Society of America. MMWR Recomm. Rep.* 2009; 58(RR-4): 1-207.
4. Offiah CE, Turnbull IW: *The imaging appearances of intracranial CNS infections in adult HIV and AIDS patients. Clin. Radiol.* 2006; 61: 393-401.
5. Schmidt M, Sonnevile R, Schnell D et al: *Clinical features and outcomes in patients with disseminated toxoplasmosis admitted to intensive care: a multicenter study. Clin. Infect. Dis.* 2013; 57: 1535-41.

Pochodne kumaryny – poszerzenie wiedzy na temat pochodnych kumaryn i zaprojektowanie oraz synteza nowych pochodnych kumaryn o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy

Kierownicy projektu:

- dr hab. n. farm. Kinga Ostrowska (Zakład Chemii Organicznej WUM),
- dr hab. Bartosz Trzaskowski (Centrum Nowych Technologii UW)

Dotację na realizację mikrograntu dotyczącego współpracy między UW i WUM otrzymała także dr hab. Kinga Ostrowska z Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego we współpracy z dr. hab. Bartoszem Trzaskowskim z Centrum Nowych Technologii Uniwersytetu Warszawskiego. Projekt dotyczy pochodnych kumaryn – poszerzenia wiedzy na ich temat, projektowania oraz syntezy nowych pochodnych o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy.

Kumaryny to interesująca klasa związków chemicznych, a ich pochodne wykazują w wielu przypadkach aktywność biologiczną. Racjonalne wprowadzanie do tych związków nowych modyfikacji strukturalnych pozwala na wydajne poszukiwania nowych związków o nowej/pożądaney aktywności biologicznej. Piperazyna natomiast jest organicznym związkiem heterocyklicznym z sześcioczołowym pierścieniem zawierającym dwa atomy azotu. Literatura naukowa obfituje w przykłady kombinacji piperazyny z różnymi ugrupowaniami heterocyklicznymi. Obecnie wiele leków na rynku zawiera pierścień piperazynyłowy jako integralną część struktury i obejmują one, ale nie wyłącznie, związki o działaniu przeciwdepresyjnym, leki przeciwhistaminowe, leki przeciwpsychotyczne lub urologiczne. Połączenie kumaryny z fragmentem aminowym w postaci piperazyny skutkuje polepszeniem właściwości biologicznych takich związków w stosunku do niepodstawionych kumaryn. Udokumentowano wpływ związków kumarynowo-piperazynyłowych na ośrodkowy układ nerwowy oraz ich działanie przeciwbakteryjne, przeciwnowotworowe, przeciwutleniające i przeciwwirusowe.

Projekt zostanie wykonany w ścisłej współpracy między grupą eksperymentalną z WUM (synteza i analiza nowych związków) i grupą obliczeniową z UW (modelowanie i QSAR związków, dokowanie molekularne związków do wybranych receptorów). W pierwszej fazie, w oparciu o dotychczasowe wyniki, zaprojektowane zostaną pochodne kumaryny zawierające fragment piperazynyłowy, o wysokim powinowactwie do wybranych receptorów serotoninowych i dopaminowych. Następnie wybrane związki będą zsyntetyzowane, poddane badaniom receptorowym *in vitro*. Wyselekcjonowane pochodne, o najwyższym powinowactwie do wybranych receptorów, zostaną następnie przebadane *in vivo*. Wynik projektu stanowić będzie baza nowych związków chemicznych o pożądanej aktywności biologicznej.

Prawnik na receptę? Zintegrowane usługi publiczne jako metoda skutecznego rozwiązywania skorelowanych problemów prawnych i zdrowotnych

Kierownicy projektu:

- dr Jan Winczorek (Katedra Filozofii Prawa i Nauki o Państwie, Wydział Prawa i Administracji, UW),
- dr hab. Aleksandra Czerw (Zakład Ekonomiki Zdrowia i Prawa Medycznego, Wydział Nauki o Zdrowiu, WUM)

Relacje między medycyną a prawem mogą wydawać się dobrze rozpoznane. Świadczenie usług zdrowotnych i funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej jest przedmiotem ścisłej regulacji, podobnie jak odpowiedzialność za ich skutki.

Istnieją jednak również mniej znane, ale nie mniej ważne związki między obydwoima obszarami – przyczynowe powiązania między doświadczaniem problemów prawnych i problemów zdrowotnych. Powyższa relacja jest przedmiotem badań empirycznych w wielu krajach na świecie. Dowodzą one, że takie relacje mogą mieć charakter dwukierunkowy. Z jednej strony, u osób mających określone problemy zdrowotne (np. z zakresu zdrowia psychicznego albo związane z niepełnosprawnością fizyczną) częściej mogą pojawiać się określone problemy prawne. Z drugiej strony, nierozwiązane problemy prawne mogą się przyczyniać do powstania lub pogłębienia problemów zdrowotnych, na przykład związanych ze stresem. Współwystępowanie problemów prawnych i medycznych może też być efektem istnienia wspólnej przyczyny – na przykład problemów o charakterze socjalnym, które próbuje się rozwiązywać zarówno poprzez terapię medyczną, jak i pomoc prawną (przykładem mogą być problemy związane z zamieszkiwaniem w substandardowych lokalach mieszkalnych).

W niektórych krajach próbuje się uwzględnić powyższe zależności w publicznych systemach opieki zdrowotnej. Przykładem mogą być próby podejmowane w USA, Australii i Wielkiej Brytanii zmierzające do tworzenia *medical legal partnerships* – zakładów podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej zatrudniających również prawników. Takie rozwiązanie ma na celu pomoc osobom doświadczającym problemów prawnych utrudniających leczenie. Osoby te w miejscu świadczenia usługi zdrowotnej mogą skorzystać również z pomocy prawnej. Badania wskazują, że działanie takie powoduje jednocześnie zwiększenie efektywności subsydiowanej przez państwo pomocy prawnej i skuteczności leczenia.

Opisywane zależności i rozwiązania pozostają słabo rozpoznane w Polsce. Ich brak stanowił inspirację do realizowania wspólnego projektu naukowego przez badaczy z UW i WUM. Wstępem do szerszej współpracy jest pozyskanie mikrograntu ze środków obydwu uczelni. Projektowane badania mają na celu przedstawienie, na poziomie szczegółowości nieosiąganym przez wcześniejsze analizy na świecie, związków występujących między konkretnymi typami problemów prawnych i problemów zdrowotnych. Planuje się testowanie różnorodnych hipotez na temat możliwych relacji przyczynowych. Jednocześnie badania mają prowadzić do odpowiedzi na pytanie, czy jednym z aspektów polityk publicznych w obszarze zdrowia nie powinno być promowanie współpracy prawników i środowiska medycznego w celu zintegrowanego rozwiązywania współwystępujących problemów prawnych i zdrowotnych.

Zespół naukowców z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
(od lewej): Tomasz Ginda, prof. Bożena Kociszewska-Najman, Karol Taradaj

Ocena mikrobioty jelitowej u dzieci matek po transplantacji wątroby lub nerki w trakcie immunosupresji

Kierownicy projektu:

- prof. dr hab. n. med. Bożena Kociszewska-Najman (Klinika Neonatologii WNoZ WUM),
- mgr Adrian Górecki (Zakładu Genetyki Bakterii Instytutu Mikrobiologii UW)

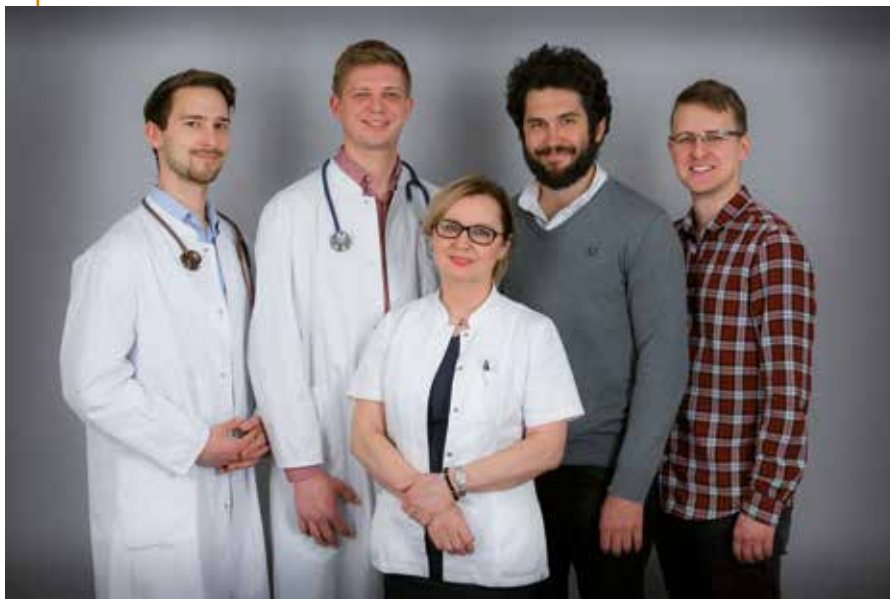
Prof. dr hab. n. med. Bożena Kociszewska-Najman jest Kierownikiem Kliniki Neonatologii WUM i Kierownikiem Studium Doktoranckiego I Wydziału Lekarskiego. W swoim dorobku posiada liczne prace dotyczące wpływu przewlekłego stosowanego leczenia immunosupresyjnego na rozwój dzieci matek poddanych transplantacji narządu. Jej prace są cytowane w międzynarodowych czasopismach specjalistycznych.

Dzięki mikrograntom WUM UW udało mi się wraz zespołem badawczym, w skład którego wchodzi studenci V roku kierunku lekarskiego Tomasz Ginda i Karol Taradaj, uzyskać środki na przeprowadzenie badań pt. „Ocena mikrobioty jelitowej u dzieci matek po transplantacji wątroby lub nerki w trakcie immunosupresji”, będących częścią prowadzonych przeze mnie obserwacji rozwoju dzieci matek biorczyń. Jak dotąd nie określono długofalowych skutków stosowania leczenia immunosupresyjnego na płód rozwijający się w łonie matki. Klinika Neonatologii WUM ma pod swoją opieką dzieci matek biorczyń. Od dłuższego czasu podejmujemy próby odpowiedzi na pytanie, czy leki immunosupresyjne stosowane w konsekwencji transplantacji wątroby lub nerki oprócz stwierdzonych działań niepożądanych, takich jak porody przedwczesne czy mała masa urodzeniowa, w sposób istotny wpływają na rozwój tych dzieci w obserwacji długofalowej.

Celem projektu jest zbadanie składu mikrobioty jelitowej dzieci matek biorczyń i porównanie go z ogólną populacją pediatryczną. Mikrobiota jelitowa stanowi centrum zainteresowania wielu badaczy z całego świata. Coraz liczniej podejmuje się próby wykazania zależności pomiędzy odpowiednim składem mikrobioty jelitowej a zwiększoną częstotliwością występowania określonych jednostek chorobowych. Jak dotąd wykazano silną zależność pomiędzy odbiegającym od normy składem mikrobioty jelitowej a chorobami sercowo-naczyniowymi, otyłością, zaburzeniami lękowymi, a nawet depresją. Olbrzymie zróżnicowanie wspomnianych schorzeń pokazuje, jak istotne wydaje się zagadnienie mikrobioty człowieka dla dalszego rozwoju medycyny.

Wyniki badań prowadzonych w ramach mikrograntu WUM UW będą mogły stanowić punkt wyjścia dla dalszych rozważań związanych ze stworzeniem lub z ewentualną modyfikacją istniejących zaleceń dotyczących opieki nad dziećmi matek biorczyń narządów.

Kierownikiem projektu ze strony Uniwersytetu Warszawskiego jest doktorant mgr Adrian Górecki z Zakładu Genetyki Bakterii Instytutu Mikrobiologii UW.

Zespół naukowy Kliniki Neonatologii WUM i Zakładu Genetyki Bakterii Instytutu Mikrobiologii UW (od lewej): Tomasz Ginda, Karol Taradaj, prof. Bożena Kociszewska-Najman, mgr Adrian Górecki (UW), mgr Mikołaj Dziurzyński (UW)

Kształtowanie się antybiotykooporności flory jelitowej noworodków we wczesnym okresie okołoporodowym

Kierownicy projektu:

- Karol Taradaj (Klinika Neonatologii WNoZ WUM),
- mgr Mikołaj Dziurzyński (doktorant Zakładu Genetyki Bakterii Instytutu Mikrobiologii UW)

Jestem doktorantem w Katedrze i Klinice Okulistyki I WL WUM, kierowanej przez Pana prof. Dariusza Kęcika. Jednocześnie studiuję na V roku kierunku lekarskiego (I Wydział Lekarski). Mimo że tematyka realizowanego przeze mnie przewodu doktorskiego „Ocena zmian wybranych parametrów przedniego i tylnego odcinka oka u pacjentek w przebiegu ciąży i po porodzie” obejmuje zagadnienia z pogranicza okulistyki oraz położnictwa i ginekologii, to moje zainteresowania badawcze, dzięki współpracy z Panią prof. Bożeną Kociszewską-Najman, poszerzyły się o tematy związane z neonatologią.

Kierowany przeze mnie mikrogrant „Kształtowanie się antybiotykooporności flory jelitowej noworodków we wczesnym okresie okołoporodowym” jest nowym projektem naszego zespołu badawczego, w skład którego wchodzi Pani Profesor Bożena Kociszewska-Najman (Kierownik Kliniki Neonatologii WUM) oraz kolega Tomasz Ginda (student V roku II Wydziału Lekarskiego). Kierownikiem projektu ze strony Uniwersytetu Warszawskiego jest kolega mgr Mikołaj Dziurzyński (doktorant Zakładu Genetyki Bakterii Instytutu Mikrobiologii UW). Projekt realizowany jest zatem w jednostkach obydwu Uniwersytetów.

W ostatnich latach zauważa się stale rosnący trend publikacji wiążących skład mikrobioty jelitowej z występowaniem różnych schorzeń. Autorzy, wykazując pewne zależności, podkreślają potrzebę prowadzenia dalszych badań dotyczących składu i właściwości mikrobiomu ludzkiego. W erze powszechnego stosowania antybiotyków nie bez znaczenia pozostaje zagadnienie powstawania i rozprzestrzeniania się genów antybiotykooporności, mogących stanowić poważne wyzwanie terapeutyczne – szczególnie w populacji noworodków.

Nasz zespół wspólnie z Instytutem Mikrobiologii UW postanowił zbadać, czy w mikrobiocie populacji noworodków przebywających na oddziale neonatologii można wykazać obecność genów antybiotykooporności. Projekt „Mikrogranty WUM UW” ma stanowić wsparcie wstępnego etapu badań. Wyniki kolejnych etapów projektu mogą zaowocować potwierdzeniem lub modyfikacją istniejących zaleceń dotyczących postępowania na oddziałach neonatologicznych i stosowanej antybiotykoterapii – celem ograniczenia występowania szczepów antybiotykoopornych w populacji.

Alexander Woltersom
– student VI roku
kierunku lekarskiego
English Division

Dlaczego młody Holender postanowił rozpocząć studia medyczne w Polsce?

Chciałem lepiej poznać ojczysty kraj mojej mamy i dziadków. Mama jest specjalistką oraz nauczycielem akademickim w szpitalu uniwersyteckim w Holandii. Sama jest absolwentką ówczesnej Akademii Medycznej w Warszawie. Dziadkowie mieszkają w Mińsku Mazowieckim. Mają duży wkład w to, że dobrze władam językiem polskim. Będąc dzieckiem, bardzo często przyjeżdżałem do Polski. To dzięki juniorskim obozom golfowym w Binowo Park Golf Club koło Szczecina oraz juniorskim turniejom golfowym odbywającym się w różnych regionach Polski bardzo polubiłem ten kraj i jego mieszkańców. Poznałem wtedy wielu rówieśników z Polski, z którymi miałem i mam nadal świetne kontakty. To wszystko wpłynęło na moją decyzję, aby studiować w Warszawie. Wiedziałem, że będzie to okazja, aby poznać polską kulturę, tradycję i historię. A kiedy dowiedziałem się, że Warszawski Uniwersytet Medyczny prowadzi studia w języku angielskim, wybór był dla mnie oczywisty.

Kiedy na poważnie zainteresował się Pan medycyną?

W szkole średniej – Maartenscollege w Haren w Holandii, która jest odpowiednikiem polskiego liceum – mieliśmy obowiązek przeprowadzenia badania naukowego. Wpadłem wtedy na pomysł, aby mój projekt zrealizować w szpitalu uniwersyteckim. Po uzyskaniu zgody komisji naukowych i etycznych oraz pod opieką, kontrolą i przewodnictwem grupy lekarzy akademickich, razem z moją grupą badawczą dostaliśmy szansę zajęć w laboratoriach klinicznych, gdzie mogliśmy przeprowadzać podstawowe badania, takie jak badanie krwi. Pozwolono nam także na obserwację zabiegów na sali operacyjnej. To właśnie wtedy pomyślałem, że praca w szpitalu uniwersyteckim oraz leczenie pacjentów są tym, co chciałbym robić w przyszłości. W tym czasie fascynowały mnie także grafika komputerowa i nowe technologie komputerowe. Chciałem te wszystkie obszary połączyć w swojej przyszłej pracy zawodowej.

Już teraz może Pan pochwalić się znaczącymi sukcesami naukowymi...

Nie stało się to jednak z dnia na dzień. Rozpoczynając studia, wiedziałem, że chcę prowadzić badania naukowe. Początkowo działałem w kole naukowym, jednak najbardziej ceniłem sobie kilkutygodniowe wakacyjne wyjazdy do zagranicznych ośrodków w ramach stażu. Tam nauczyłem się najwięcej. Podczas pierwszego stażu, który odbywałem w Holandii po I roku studiów, poszedłem na wykład prof. Feroze-Ud-Din Mahmooda z Harvardu. Profesor Mahmood jest światowym ekspertem w dziedzinie echokardiografii oraz organizatorem amerykańskiego kursu echografii, który jest tam uważany za jeden z najlepszych kursów w tej dziedzinie. Po wykładzie poszedłem do profesora, przedstawiłem się i zapytałem, czy zgodziłby się, abym przyleciał do Bostonu i włączył się w prace jego zespołu naukowego w laboratorium Valve Research Group zajmującym się głównie pracą zastawek serca. Powiedziałem, że pobyt tam pomógłby mi w dalszej pracy naukowej. Profesor zgodził się (powiedział: *You are more than welcome*) i dzięki temu podczas dwóch kolejnych wakacji odwiedzałem jego laboratorium.

Jak Pan zapamiętał pobyt na Uniwersytecie Harvarda?

Dzięki tym wyjazdom po raz pierwszy prezentowałem swoje prace naukowe na tamtejszym uniwersytecie oraz na międzynarodowym kongresie kardiologii w San Diego. Spotkałem także wielu sławnych profesorów, na przykład prof. Joela Kaplana. W czasie mojego pierwszego pobytu na Harvardzie byłem pod wrażeniem wspaniałej atmosfery naukowej, współpracy i wzajemnego szacunku. Wielkie wrażenie zrobiły na mnie cotygodniowe spotkania grupy naukowej, podczas których każda osoba opowiadała o swoich aktualnych badaniach, co chciała osiągnąć w poprzednim tygodniu, co się udało, a co nie. Analizowaliśmy, dlaczego niektóre zadania i cele nie zostały osiągnięte. Razem staraliśmy się dążyć

Fot. 1

Fot. 2

Fot. 3

Fot. 4

do wytyczonych celów naukowych, dawać sobie wzajemnie wskazówki czy też udostępniać kontakty do innych naukowców zajmujących się podobnymi tematami. Podobała mi się otwartość tamtejszych naukowców. W sumie spędziłem na Harvardzie kilka miesięcy i były to niesamowite i niezapomniane chwile.

Na początku roku jedna z Pana prac otrzymała 1. nagrodę podczas Międzynarodowego Sympozjum „Clinical Update in Anesthesiology, Surgery and Perioperative Medicine” na Arubie. Czego dotyczyła ta praca?

Co roku w czasie multidyscyplinarnego międzynarodowego sympozjum grupa lekarzy (profesorów) ze szpitala Mount Sinai w Nowym Jorku w USA organizuje sesje naukowe dla młodych lekarzy oraz studentów. Dają one możliwość prezentacji prac naukowych lub wyjątkowych przypadków klinicznych na forum międzynarodowym przed komisją jurorów, składającą się z międzynarodowych ekspertów. Jest to dla młodych ludzi ogromna szansa kontaktu z wielkim światem naukowców oraz zabłyśnięcia na forum międzynarodowym.

Ja wystąpiłem w tym roku z pracą „Development of a visualization module for image-based preoperative heart valve assessment” na temat osiągnięć uzyskanych w czasie stażu naukowego, który odbyłem w Penn Image Computing and Science Lab (PICSL) w kooperacji z Gorman Cardiovascular Research Group na Uniwersytecie Pensylwanii w Filadelfii latem 2018 roku. Pod przewodnictwem profesorów: Alison Pouch (bioinżynier) oraz braci Gorman (kardiochirurdzy) zajmowaliśmy się tzw. segmentacją wizualną 3D ujęć echokardiograficznych poprzez cyfrowe rozczłonkowanie na segmenty (zbiór pikseli) oraz zastosowanie specjalnych algorytmów, atlasów segmentacyjnych, poddaniu obróbce poprzez użycie software programów Blender oraz Python – i w ten sposób uzyskaniu bardzo precyzyjnych i przystępnych animacji oraz obrazów struktur w sercu (takich jak np. zastawki). Dzięki temu kardiochirurdzy mogą szybko i bardzo dokładnie w bezpośrednio przedoperacyjnym okresie zgłębić charakter patologii w zastawce, którą planują rekonstruować operacyjnie, tak aby z wielką precyzją i szansą na sukces podejść do tego zadania. Obrazy echokardiograficzne 2D, 3D oraz 4D wymagają czasami, poza specyficzną wiedzą, także bardzo dobrej wyobraźni. Poprzez segmentację i animację uzyskane dane są bardziej czytelne i dokładne. Swoją drogą: kto z nas nie lubi animacji...? One przemawiają do wyobraźni każdego z nas, są bardzo przystępne.

A jakimi tematami zajmował się Pan do tej pory?

Na Harvardzie w Valve Research Group pod przewodnictwem prof. Mahmooda oraz prof. Matyala zajmowałem się badaniem hemodynamiki pierścieni zastawek dwudzielnej i trójdzielnej oraz wzajemnym ich oddziaływaniem, ich deformacją, wpływem na funkcję serca oraz wpływem deformacji serca na zmianę funkcji tychże zastawek. Poza tym aktywnie uczestniczyłem we wszystkich zajęciach naszego naukowego laboratorium, tzn. w warsztatach echokardiograficznych, zebraniach, wykładach oraz prezentacjach naukowych zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz Instytutu, włącznie z międzynarodowymi kongresami. Ważną aktywnością był także druk 3D.

Na Uniwersytecie w Toronto, jako członek Advanced Perioperative Imaging Lab (APIL), pod przewodnictwem prof. Meineri, prof. Mashari oraz mgr. Hiansena, uczestniczyłem w wielu projektach dotyczących serca oraz echokardiografii, znieczulenia zewnątrzoponowego oraz budowy rdzenia i kręgosłupa. Tam także zajmowałem się głównie: technikami obrazowania, animacji i druku 3D oraz eksperymentami w laboratorium zwierzęcym, prezentacjami naukowymi wewnątrz Instytutu, oraz jako członek Faculty – workshopami na kongresach i kursach o charakterze międzynarodowym. APIL ma do chwili obecnej co 2 tygodnie *lab meetings* (wirtualne spotkania), w których wszyscy uczestniczymy w ramach prowadzonych badań.

W Presbyterian Hospital w Nowym Jorku zainicjowaliśmy współpracę z prof. Guyem, ekspertem w *robotic* (robot da Vinci) *cardiothoracic surgery* w rozwijaniu nowych metod wewnątrzsercowych „na żywo”, pomiarów struktur w trakcie torakoskopowych zabiegów na sercu. Jest to bardzo intensywne, ale i interesujące wyzwanie.

Na Uniwersytecie w Kapsztadzie w Republice Południowej Afryki, pod przewodnictwem prof. Swaneveldera, prof. Lubbe i prof. Hofmeyera, uczestniczyłem w pracach przy wprowadzeniu do praktyki nowoczesnej aparatury słuchającej do miniinwazyjnej dylatacji zwężeń tchawicy, jestem też autorem wirtualnej animacji przedstawiającej tę technikę.

To kilka najważniejszych przykładów pracy oraz współpracy naukowej. Ze wszystkimi wyżej wymienionymi ośrodkami jestem w dalszym ciągu w czynnym kontakcie.

Rozmawialiśmy dotychczas o pracy naukowej. Czy to oznacza, że praca w klinice mniej Pana interesuje?

Oczywiście, że nie. Zarówno praca naukowa, jak i praca w klinice są według mnie równie ważne i inspirujące. Intencją pracy naukowej jest pogłębienie wiedzy i polepszenie możliwości rozpoznawania chorób, analizy danych oraz leczenia pacjentów. Odczuwamy wielką radość, kiedy widzimy pozytywne rezultaty naszych prac naukowych w czasie wprowadzania ich do kliniki. Ta radość nie dotyczy tylko mnie i zespołu naukowego, ale przede wszystkim naszego potencjalnego pacjenta i jego bliskich. To dzięki naszym poszukiwaniom i odkryciom naukowym chorzy są lepiej i skuteczniej leczeni. Prace naukowe pomagają osiągnąć satysfakcję w sferze intelektualnej, natomiast dzięki pracy klinicznej osiągamy satysfakcję w sferze emocjonalnej. Uśmiech i zdrowie pacjenta, któremu – dzięki wynikom naszych prac – jesteśmy w stanie pomóc, jest jedną z najpiękniejszych nagród.

W przyszłości również chciałby Pan dzielić pracę naukową z pracą w klinice?

Chciałbym być aktywny w obu dziedzinach. Wiem, że można to pogodzić. Widziałem wielu sławnych profesorów w USA, Kanadzie czy RPA, którzy ciężko pracują w klinice – włącznie z dyżurami nocnymi i weekendowymi, jednocześnie są międzynarodowymi naukowymi autorytetami, a dodatkowo chętnie dzielą się swoimi osiągnięciami i pomysłami z kolegami na wszystkich kontynentach, bez względu na wiek (nawet z takimi młodymi ludźmi jak studenci). Jestem pod wielkim wrażeniem tzw. *reverse mentoring* – polegającego na tym, że uczeń i nauczyciel mogą wzajemnie wymieniać się rolami w zależności od swojej wiedzy i możliwości. Dotyczy to w szczególności nowoczesnych technik komputerowych. Tego typu wzajemny dialog i współpraca sprawiają, że zespół może osiągnąć znacznie więcej. Uważam, że w dzisiejszych czasach współpraca między naukowcami powinna mieć charakter globalny. We współczesnym świecie Internetu nie ma z tym problemu – w każdej chwili możemy się połączyć niemal z każdą osobą w każdym zakątku kuli ziemskiej. Podam przykład: jestem m.in. na stałe członkiem klubu naukowego w Toronto General Hospital, który należy do University Health Network Uniwersytetu w Toronto w Kanadzie. Co drugi wtorek organizowane są wirtualne zebrania naukowe. Niezależnie, czy ktoś jest obecny w klinice, znajduje się w mieście czy w jakimś innym miejscu w kraju lub za granicą, mamy możliwość w tych zebraniach wziąć wirtualny udział (można powiedzieć, że to swoisty *webinar*), omówić problemy dotyczące wykonywanych badań i przeprowadzać burzę mózgów na temat nowych pomysłów.

Myślę, że każda osoba, nawet taka, która jest bardzo zaangażowana w pracę naukową, powinna mieć chociaż niewielki kontakt z pacjentami. Kiedy widzisz pacjenta i rozmawiasz z nim, dostrzegasz jego problemy i nie gubisz jego perspektywy. A to pozwala ci być nie tylko lepszym, empatycznym lekarzem, ale też naukowcem bardziej wyczulonym na potrzeby chorych oraz świata nauki. To inspiruje do podejmowania nowych badań i szukania nowych rozwiązań.

Niebawem kończy Pan studia na naszej Uczelni, dlatego chciałbym zapytać, jak Pan oraz inni studenci English Division oceniają program nauczania na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym?

Program dydaktyczny jest bardzo dobry. Oczywiście można jeszcze więcej zrobić, aby stał się on lepszy. Tak jak w każdym kraju, jest wiele wyzwań, które zależą od współpracy wszystkich osób włączonych w ten proces. Zdajemy sobie sprawę, że to bardzo trudne zadanie, ale na pewno warto skorzystać z pomysłów młodych lekarzy oraz studentów. Warto wysłuchać, jakie mamy problemy, dzielić się sukcesami, pomagać sobie wzajemnie, ale przede wszystkim dyskutować nawet nad pozornie małymi zmianami, które mogą jeszcze bardziej unowocześnić nauczanie medycyny. Nikt nie oczekuje rewolucji – raczej kontynuacji tego, co dobre, a dodatkowo wdrażania nowych idei. Mamy wspaniały szpital pediatryczny, w którym możemy uczyć się zawodu na najwyższym poziomie. Studiowanie na WUM to duża szansa dla wielu młodych ludzi oraz furka na świat.

Sam chciałbym także przyczynić się do rozwoju naszej uczelni i pomóc w nawiązaniu kontaktu – o ile to możliwe – z klinikami oraz uniwersytetami za granicą. Korzystając z okazji, pragnę podziękować naszemu Dziekanowi, Pani Profesor Bożenie Werner, za wspaniałe zorganizowany program, który umożliwił uczestnictwo w zagranicznych praktykach i stażach naukowych.

Jakie są – Pana zdaniem – główne wyzwania i potrzeby studentów English Division?

Na początku dla wszystkich największym wyzwaniem były kwestie informacyjne oraz znalezienie wspólnego języka nie tylko z pedagogami, ale też z innymi studentami. Jesteśmy wspólnotą wielokulturową. Pochodzimy z różnych zakątków świata, prezentujemy różne podejścia do życia, które są uwarunkowane czynnikami geograficznymi, kulturowymi, religijnymi oraz ekonomicznymi. Początkowo wszyscy czujemy się niepewnie. Dla mnie ważne są tolerancja i zrozumienie, że pewne rzeczy oczywiste dla mnie, nie będą równie oczywiste dla kogoś innego. Pomimo tych trudności myślę, że studiowanie na English Division jest wspaniałą szansą, aby poznać inne kultury, tradycje, sposoby myślenia. To wszystko ma wyłącznie pozytywny skutek, ponieważ przyczynia się do wzbogacenia nas samych, inspiruje nas i sprawia, że stajemy się silniejsi. Niezależnie od różnic między studentami wszyscy mamy te same potrzeby: chcemy możliwości dostępu do nauki, tak aby zapewnić zdrową przyszłość obecnym i następnym generacjom. English Division to wspaniała szansa na nawiązywanie międzynarodowych kontaktów (*networking*).

Mówi Pan teraz o studentach English Division. A czy trudno było się zintegrować z polskimi studentami?

Szczerze mówiąc, bardzo mi brakowało takiej integracji. Kiedy wyjeżdżałem na studia do Polski, myślałem, że grono moich polskich przyjaciół znacznie się powiększy, tak jak to było w czasie obozów oraz turniejów golfowych. Niestety, szansa na nawiązywanie kontaktów i współpracy z Polakami nie została wystarczająco wykorzystana. Jest to zarazem zadanie dla przyszłych roczników. Tę sytuację można polepszyć, rozwinąć w pozytywnym kierunku.

Myślę, że Panu i tak było łatwiej dzięki płynnemu posługiwaniu się językiem polskim.

Rzeczywiście. Udało mi się poznać polskich kolegów przede wszystkim dzięki zajęciom sportowym, jak golf, wspinaczka sportowa, pływanie oraz zajęcia w innych sekcjach sportowych. Starałem się też, aby w tych zajęciach uczestniczyli studenci z zagranicy. Kiedy zaczynałem się wspinąć na ścianie w Centrum Sportowym, nie było tam nikogo z English Division. Nie dlatego, że nie chcieli się wspinąć, ale dlatego, że nie wiedzieli, gdzie się zapisać oraz jakie formularze wypełnić. Zrobili to dopiero, kiedy w punktach im wyjaśniłem, co należy zrobić, aby móc uprawiać na WUM tę dziedzinę sportu. To pokazuje, że trzeba bardzo niewiele, aby integracja stała się naszym wspólnym sukcesem. Myślę, że wszyscy powinniśmy razem pracować nad tym, aby się lepiej poznać i zrozumieć.

Ma Pan inne pomysły, jak tę integrację ulepszyć?

Tak – na przykład organizując co miesiąc spotkania w Klubie Medyka, które poświęcone byłyby poszczególnym krajom, kulturom, tradycjom reprezentowanym przez studentów English Division. Byłaby wtedy szansa zaprosić studentów z Polski, aby wspólnie rozmawiać, słuchać różnych rodzajów muzyki typowej dla każdego kraju oraz degustować narodowe potrawy. Warto też zorganizować wieczory poświęcone polskiej historii, tradycji, kulturze, na które na pewno z chęcią przyszliby studenci zagraniczni. W czasie takich spotkań można by było także organizować quizy z wiedzy o danym kraju. Symboliczne nagrody motywowałyby do uczestnictwa. Myślę, że zaletą takich spotkań byłaby nie tylko edukacja. Tego typu wieczory są organizowane przez wspólnotę studencką z Norwegii. Byłem tam częstym gościem i za każdym razem wychodziłem z tych wieczorów w szampańskim humorze, z powiększonym gronem przyjaciół i znajomych oraz wzbogacony o wiedzę o Norwegii, ale również o... Polsce!

Podczas naszej rozmowy kilka razy wspominał Pan o golfie. To Pana ulubiony sport?

Gram w golfa od dziecka, a jako junior osiągnąłem w krótkim czasie spore sukcesy. W latach 2011 i 2012 zostałem mistrzem juniorów w klasie stroke play netto w Międzynarodowym Turnieju Juniorów w Binowo Park Golf Club oraz w tej samej klasie Mistrzem Polonii w Międzynarodowym Turnieju Polonii rozegranym w Amber Baltic Golf Club (fot. 1-3). Wspomnę tylko, że dzięki osiągnięciom w golfie miałem zaszczyt osobiście spotkać Jego Królewską Mość – króla Holandii Willema Alexandra wraz z małżonką królową Maximą podczas audyencji w Ambasadzie Holandii w czasie wizyty pary królewskiej w Polsce w 2014 roku (fot. 4). Para królewska bardzo interesuje się poczynaniami Holendrów za granicami kraju.

Na zakończenie chciałbym podziękować wszystkim pracownikom Oddziału Nauczania w Języku Angielskim WUM za trud włożony w naszą naukę, a przede wszystkim za wszystkie małe i duże wyzwania, które pomogły w kształtowaniu mojej osobowości, poszerzaniu wiedzy oraz inspirowaniu mnie do dalszej nauki i pracy.

Rozmawiał Cezary Ksel

24 marca w Auli A Centrum Dydaktycznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego odbyła się kolejna już edycja konferencji „Medycy dla Afryki” organizowana przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA-Poland o. Warszawa z ramienia Programu Stałego ds. Praw Człowieka i Pokoju i koordynowana w tym roku przez Oliwię Wrotek. Wzięło w niej udział aż 18 wyjątkowych prelegentów! Podczas spotkania została poruszona m.in. kwestia wolonturystyki, szczepień podróży czy profilaktyki przeciwmalarycznej. Zdecydowaną większość wystąpień stanowiły jednak relacje wolontariuszy medycznych, którzy powrócili już z misji i dzielili się ze słuchaczami swoimi cennymi doświadczeniami. W tym roku w sposób szczególny skupiliśmy się na zagadnieniu etycznego wolontariatu, a konferencję otworzyło wystąpienie Pani Alicji Kosińskiej – Koordynatorki Projektu „Zanim Pomożesz” (Fundacja Go’n’Act). Podczas wydarzenia nie zabrakło także odniesienia się do zdrowia pochodzących z Afryki mieszkańców Polski, do czego nawiązywała anglojęzyczna prelegentka Omoye Akhagba – doktorantka Polskiej Akademii Nauk. Należy również nadmienić, że „Medycy dla Afryki” nie ograniczyli się jedynie do prezentacji dotyczących niesienia pomocy samej Afryce. Lekarka Renata Popik z Polskiej Misji Medycznej opowiedziała nam o swojej misji w Mjanmie. Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem! Obecność tylu osób na konferencji świadczy o tym, że problemy drugiego człowieka, również tego mieszkającego bardzo daleko, nie są im obojętne. Jesteśmy dumni, że możemy mieć swój wkład w promowanie postawy mądrej pomocy i prezentowanie sylwetek ludzi, którzy czynią wiele dobrego i, choć pracują w najbardziej następcznionych miejscach na Ziemi, na co dzień żyją w cieniu, a ich nazwiska do 24 marca jeszcze wielu z nas nie były znane. Dziękujemy wszystkim prelegentom za ich wspaniałe wystąpienia. Obyśmy brali z nich przykład i czynili się bardziej wrażliwymi na potrzeby naszych sióstr i braci. Do zobaczenia za rok!

*Oliwia Wrotek
IFMSA Poland o. Warszawa*

Praktyczny kurs chirurgii dla studentów – trzecia edycja

8 kwietnia 2019 roku w Klinice Kardiochirurgii I Katedry i Kliniki Kardiologii, kierowanej przez dr. hab. n. med. Piotra Hendzla, odbyła się 3. edycja kursu dla studentów „Chirurgiczne techniki implantacji protez zastawkowych serca”.

Organizatorami spotkania byli lekarze Kliniki Kardiochirurgii: dr n. med. Radosław Wilimski (opiekun Studenckiego Koła Naukowego), dr n. med. Paweł Czub, lek. Adam Arendarczyk, lek. Mateusz Wondolowski oraz przedstawiciele firmy Ethicon (Johnson & Johnson): Pani Emilia Sasin-Kur, Pani Aleksandra Dudzisz, Pani Marta Żak, Pani Anna Piasecka.

Studenci biorący udział w kursie samodzielnie wymienili zastawkę mitralną na protezę zastawkową dzięki wykorzystaniu symulatora zalecanego przez European Association For Cardio-Thoracic Surgery, stosowanego w edukacji rezydentów kardiologii – Verberkmoes Mitral Sim. Przedstawiono również najnowsze wytyczne dotyczące leczenia chirurgicznego wad zastawki mitralnej, nowe technologie wykorzystywane w małoinwazyjnym leczeniu wad zastawkowych serca oraz informacje na temat materiałów szwowych stosowanych w kardiologii.

Kurs był unikalnym, praktycznym wprowadzeniem młodych lekarzy w problematykę technik chirurgicznych stosowanych podczas operacyjnego leczenia wad zastawkowych serca.

- Aleksandra Sopińska – prezes V Studenckiego Ogólnopolskiego Forum Radiologicznego, studentka V roku kierunku lekarskiego
- Krzysztof Pieluszcak – przewodniczący SKN X-Ray, student VI roku kierunku lekarskiego

31 marca odbyło się V Studenckie Ogólnopolskie Forum Radiologiczne – SOFoR, organizowane od początku przez SKN X-Ray, działające przy II Zakładzie Radiologii Klinicznej. Jak Państwo oceniają tegoroczną edycję?

Aleksandra Sopińska: Trudno jest samemu oceniać swoją pracę, ale sądzę, że konferencja się udała. Warto zwrócić uwagę na rekordową liczbę uczestników, zarówno czynnych – niemal 40, jak i biernych – prawie 190. Doliczając do tego komitet naukowy i organizacyjny, okazało się, że nasze sympozjum zgromadziło około 250 osób. Otrzymaliśmy również największą jak do tej pory liczbę abstraktów. To wszystko świadczy o tym, że zainteresowanie radiologią z roku na rok rośnie. Wyjątkowość tegorocznej edycji polegała także na tym, że udało nam się zorganizować warsztaty USG i warsztaty z telemedycyny. Dla mnie było to szczególne sympozjum z jeszcze jednego powodu – po raz pierwszy występowałam jako prezes SOFoR. W ubiegłym roku również byłam, podobnie jak Krzysztof, w Komitecie organizacyjnym, ale wówczas zajmowałam się głównie promocją konferencji wśród studentów innych uczelni. W tym roku Krzysztof zaproponował mi, żebym została jej prezesem.

Co jeszcze oprócz warsztatów zwróciło Państwa uwagę podczas V SOFoR?

A.S.: Bardzo wysoki poziom prac. W porównaniu z poprzednimi edycjami to mnie bardzo pozytywnie zaskoczyło. Ciekawe były zarówno prace oryginalne, jak i *case reports* (opisy przypadków). Do sesji *case reports* otrzymaliśmy prawie 40 abstraktów, zaś do konkursu głównego zakwalifikowało się 15 prac, czyli te najlepsze, gwarantujące najwyższy poziom merytoryczny i naukowy.

Czy w tegorocznych pracach pojawiły się jakieś tematy szczególne, nurtujące wielu studentów?

Krzysztof Pieluszcak: Dziedzina radiologii jest tak ogromnym workiem pełnym różnorodnych zagadnień, którymi można się zająć, że trudno wskazać jakiś jeden dominujący temat.

A.S.: To prawda, aczkolwiek wydaje mi się, że – szczególnie w sesji *case reports* – pojawiła się tendencja do pisania prac o tematyce radiologii inwazyjnej.

Był czas na świętowanie jubileuszu?

K.P.: Niestety, nie było czasu na urodzinowy tort. Po zakończeniu konferencji pracowaliśmy do 23.00 przy oddawaniu do Zakładu sprzętu, którego używaliśmy podczas warsztatów.

A.S.: Myślę, że przy okazji jubileuszu konferencji trzeba wspomnieć, że SOFoR zapoczątkowała pani dr Inga Włodarczyk-Pruszyńska, która jest obecnie doktorantką i rezydentką w II Zakładzie Radiologii Klinicznej. Była dla nas dużym wsparciem przy organizowaniu ostatniej edycji, a dodatkowo wraz z panią dr Moniką Kompą poprowadziła warsztaty dla uczestników.

Wspomniała Pani o promowaniu konferencji wśród studentów innych uczelni. Czy to jest potrzebne i czy to oznacza, że radiologia nie jest popularna wśród studentów?

A.S.: Uważam, że aby konferencja odniosła sukces i aby otrzymać dużą liczbę prac z różnych ośrodków, które będą gwarancją urozmaiconej tematyki – to konieczne. To jest wręcz jeden z kluczy do sukcesu. Odpowiadając na drugie pytanie – radiologia z roku na rok staje się coraz popularniejsza. Widać to po liczbie członków naszego koła naukowego, którzy się zarejestrowali w tym roku akademickim, czy po liczbie uczestników biernych zgłoszonych na SOFoR. Radiologia jest dynamiczną dziedziną, która się bardzo szybko rozwija i zaczyna coraz mocniej interesować studentów.

Pan również zauważa taką tendencję?

K.P.: Tak. Myślę, że znaczna większość osób w pewnym momencie pomyślała o radiologii jako o swojej ulubionej dziedzinie. Istnieje dużo bardzo pozytywnych aspektów z tym związanych. Radiologia jest troszkę inną specjalizacją niż reszta. Problem natomiast stanowi to, że na studiach nauczenie się wielu rzeczy na temat radiologii jest po prostu niemożliwe. Brakuje nam czasu, żeby usiąść sam na sam z lekarzem, bardziej wnikliwie pochylić się nad zdjęciami, żeby je dokładnie przeanalizować. W radiologii jest tak, że aby się czegoś nauczyć, trzeba uzyskać trochę doświadczenia. Nie jest to wiedza, której można się nauczyć tylko z książek, zdobycie jej wymaga poświęcenia swojego czasu z kimś, kto jest kompetentny – mówiąc górnolotnie: z mistrzem, dzięki któremu będziemy mogli chłonąć tę wiedzę z dnia na dzień coraz bardziej. To właśnie mnie najbardziej fascynuje w tej dziedzinie. Przypomina to trochę uczenie się o winie: aby stać się sommelierem, trzeba próbować mnóstwa rodzajów win. W przypadku radiologii trzeba się naoglądać mnóstwa zdjęć.

Jak wspomniała Ola, radiologia wzbudza coraz większe zainteresowanie wśród studentów, bo jest dziedziną stale się rozwijającą. Jest to głównie pokłosiem niezwyklego rozwoju techniki, który sprawia, że cały czas powstają nowe sposoby obrazowania. Dużo osób myśli, że radiologia jest wąską, małą dziedziną, a tak naprawdę to chyba jedna z najszybciej rozwijających się dziedzin medycyny, dodatkowo mająca ogromny potencjał dalszego rozwoju.

A.S.: Podczas naszego wykładu sponsorskiego przedstawiciel głównego sponsora, którym był Canon Medical Systems, pan Adam Gałązka opowiadał o sieciach neuronowych w radiologii i o tym, jak oprogramowanie stworzone we współpracy z informatykami przyspieszyło sekwencje w rezonansie magnetycznym. I tak podczas badania sekwencje, które kiedyś trwały około 40 minut, teraz można przeprowadzić w ciągu 5 minut. To świadczy o niesamowitym postępie, jaki dokonał się w radiologii.

Czy podobnych konferencji jest w Polsce dużo?

A.S.: Jest ich bardzo mało. Oprócz naszego sympozjum jest jeszcze „Młoda elektroradiologia” organizowana w Rzeszowie, lecz jest ono adresowane nie tylko do studentów. Poza tym prace o tematyce radiologicznej mogą być prezentowane na WIMC-u, które z kolei jest międzynarodową konferencją, gdzie radiologii jest poświęcona jedna z wielu sesji.

K.P.: Konferencji z różnych dziedzin medycyny odbywa się bardzo dużo, a z radiologią jest odwrotnie. Wydaje mi się, że nasze sympozjum jest jedyną i największą konferencją radiologiczną przeznaczoną tylko dla studentów. Moim zdaniem jest ona bardzo potrzebna, bo dzięki niej otwieramy tę dziedzinę medycyny na młodych ludzi.

Skoro jesteście przy WIMC-u – zasiada Pan w Zarządzie Studenckiego Towarzystwa Naukowego przygotowującego tegoroczną edycję. Co planujecie w tym roku?

K.P.: Rzeczywiście, jestem członkiem Zarządu Studenckiego Towarzystwa Naukowego WUM odpowiedzialnym za obozy studenckie. Razem z resztą koleżanek i kolegów z STN-u pracujemy pod dowództwem Jacka Dziedziaka i Marty Kiziak nad sukcesem tegorocznego Warsaw International Medical Congress. WIMC zrzesza wszystkie dziedziny medycyny i nie tylko medycyny. W tym roku rozszerzyliśmy nieco swoją działalność na bardziej biznesowe aspekty: chcemy zorganizować konkurs startupów medycznych, ale też skupić się na prawie medycznym. WIMC jest specyficznym wydarzeniem, na którym spotykają się studenci z całego świata i rozmawiają na wiele różnorodnych tematów z kilkunastu dziedzin medycyny. Ogrom tej konferencji sprawia, że brakuje intymności pozwalającej na spokojną rozmowę z lekarzami, innymi studentami – czyli tego wszystkiego, co mogliśmy robić w dziedzinie radiologii na SOFoR-ze.

A.S.: To jest też jeden z powodów, dlaczego nasza konferencja jest tak unikatowa. Spotykają się na niej studenci medycyny zainteresowani radiologią, ale też na przykład studenci stomatologii, którzy się interesują radiologią stomatologiczną. Pozwala nam to zacieśniać przyjaźnie, co w przyszłości na pewno zaowocuje jakąś formą współpracy. Poza tym swobodnie możemy porozmawiać z naszym komitetem naukowym, zaproszonymi ekspertami i uzyskać od nich bardzo cenne informacje. W tym roku wykłady eksperckie wygłosili: prof. Olgierd Rowiński, prof. Andrzej Urbanik i prof. Andrzej Januszewicz.

A.S.: To jest też jeden z powodów, dlaczego nasza konferencja jest tak unikatowa. Spotykają się na niej studenci medycyny zainteresowani radiologią, ale też na przykład studenci stomatologii, którzy się interesują radiologią stomatologiczną. Pozwala nam to zacieśniać przyjaźnie, co w przyszłości na pewno zaowocuje jakąś formą współpracy. Poza tym swobodnie możemy porozmawiać z naszym komitetem naukowym, zaproszonymi ekspertami i uzyskać od nich bardzo cenne informacje. W tym roku wykłady eksperckie wygłosili: prof. Olgierd Rowiński, prof. Andrzej Urbanik i prof. Andrzej Januszewicz.

Czym oprócz tego, co było już powiedziane, zajmuje się SKN X-Ray?

K.P.: Kiedy wstępowałem do radiologicznego koła naukowego, odbywały się jedynie spotkania. Dopiero w tym roku ruszyliśmy mocno z działalnością naukową. Profesor Rowiński bardzo chciał, żeby studenci pisali prace naukowe. I tak się stało. Kilka prac już powstało, niektóre z nich zostały zaprezentowane na konferencjach. Dużą zmianą jest również możliwość pracy z lekarzami, dzięki którym można jeszcze intensywniej wejść w daną dziedzinę. I wreszcie kolejna rzecz, którą zaczęliśmy realizować w tym roku, czyli sala USG ufundowana przez firmę MIRO.

Jak doszło do jej powstania?

K.P.: Firma MIRO realizuje program tworzenia sal ultrasonograficznych dla studentów w uczelniach całej Polski. Pewnego dnia zadzwoniła do mnie pani reprezentująca firmę, która powiedziała, że ma obecnie jeden aparat i chciałaby nam go przekazać. Ostatecznie otrzymaliśmy trzy aparaty USG, z czego jeden przekazaliśmy Szpitalowi Pediatrycznemu – panu prof. Michałowi Brzewskiemu i jego Zakładowi Radiologii Pediatrycznej, żeby również tam studenci mogli się na nim uczyć. Chcielibyśmy, aby z dostępnych w naszym Zakładzie aparatów USG mogli korzystać wszyscy studenci – nie tylko członkowie X-Ray.

Dlaczego?

K.P.: Dlatego że na studiach medycznych nie uczymy się tego, jak wykonać badanie USG. W programie dydaktycznym znajdują się podstawowe protokoły na różnych dziedzinach, np. na anestezjologii uczymy się protokołów FAST. Jednak mało mamy szans, żeby spędzić więcej czasu z lekarzami, porozmawiać z nimi i wgłębić się w temat.

Sala USG

Organizatorzy i goście V SOFoR-u

Badanie ultrasonograficzne uważa się za bardzo popularne, jest również bardzo bezpieczne. Natomiast jest z nim taki problem, że jakość wykonania zależy od osoby wykonującej. Jednym słowem, trzeba mieć ogromne doświadczenie, żeby to badanie rzeczywiście miało wartość diagnostyczną. Dlatego my jako studenci powinniśmy się tego uczyć i jak najszybciej nauczyć. Bardzo by mi zależało na tym, żeby studenci po skończeniu sześciu lat studiów umieli wykonać podstawową diagnostykę ultrasonograficzną. Tak na razie nie jest, a jednym z powodów jest brak potrzebnego sprzętu. Mam nadzieję, że nasza sala będzie początkiem zmian.

Czy można mówić już o jakimś sukcesie naukowym członków SKN X-Ray?

A.S.: Owszem. Na konferencji SOFoR dwie prace zdobyły III miejsce. Były to w sesji *case reports* praca Anny Kołodziejczyk, pt. „Ganglioneuroma okołoaortalna u dorosłej pacjentki” oraz w sesji plakatowej praca Olgi Basiak, pt. „Przetoka aortalno-przetykowa jako powikłanie tętniaka aorty piersiowej zaopatrywanego stentgraftem”. Ponadto Radosław Ciesielski za swoją, moim zdaniem, świetną pracę, pt. „Ocena wpływu występowania tętnicy błędzącej na częstość występowania patologii łuku aorty oraz aorty piersiowo-brzuszej” zdobył nagrodę publiczności.

SKN X-Ray wystartuje także w konkursie na najlepsze radiologiczne koło naukowe w Polsce. Jak oceniacie swoje szanse?

A.S.: W związku z tym, że dopiero od tego roku studenci dostali szansę pisania prac i ich publikowania, a zakres konkursu obejmuje 3 lata, czyli od 2016 do 2018 roku, raczej nie liczymy na duży sukces w tej edycji. Natomiast uważam, że takie konkursy są potrzebne, bo motywują do dalszej pracy.

Czym się jeszcze zajmujecie oprócz działalności w kole radiologicznym?

A.S.: Oprócz tego, że działam w kole naukowym X-Ray, jestem przewodniczącą SKN farmakogenomiki, którym opiekuje się pan doc. Marek Postuła. Ponadto od I roku studiów pływam w uczelnianej sekcji pływackiej. Uczestniczyłam w wielu zawodach z większymi lub mniejszymi sukcesami. Chciałabym swoją przyszłość związać z radiologią, ale jak ostatecznie potoczą się dalsze lata – trudno powiedzieć.

K.P.: Ja oprócz tego, że jestem przewodniczącym koła radiologii, na II roku założyłem własne koło. Było to filmowe koło „Cięcie”, które działa do dnia dzisiejszego. Jestem z niego bardzo dumny i wszystkich bardzo gorąco do niego zapraszam. Jest to jedyne koło, które nie zajmuje się dziedzinami medycznymi, lecz pozwala na poszerzenie horyzontów pozanaukowych. Oprócz tego uwielbiam żeglować. Napisałem jedną pracę naukową na temat przewlekłej białaczki szpikowej u dzieci. Docelowo, tak samo jak Oli, marzy mi się wykonywać rzeczy związane z radiologią. Jest to dla mnie absolutnie najbardziej interesująca dziedzina medycyny.

Rozmawiał Cezary Ksel

H Wiedeńskie zbiory medyczne

JOSEPHINUM – KLEJNOT WIEDEŃSKIEJ MUZEOLOGII

„Limfatyczny człowiek”, fot. Alexander Ablogin

Wiedeń może się poszczycić wieloma wspaniałymi muzeami, galeriami oraz pałacami. Miłośnicy nowożytnego malarstwa obejrzą w tym mieście zbiory Muzeum Sztuk Pięknych, zwolennicy secesji – by podziwiać dzieła Gustava Klimta czy Egon Schielego – wybiorą z pewnością odwiedzić w Muzeum Leopoldów lub w Górnym Belwederze, a wielbiciele epoki Franciszka Józefa i Sisi skupią swoją uwagę na cesarskich rezydencjach w Hofburgu i Schönbrunn. Dla historyków medycyny oraz wszystkich zainteresowanych anatomią człowieka nie lada atrakcją jest natomiast wizyta w Josephinum. Miejsce to jest znane przede wszystkim ze słynnej kolekcji anatomicznych figur woskowych, sprowadzonych z Italii przez cesarza Józefa II Habsburga w latach osiemdziesiątych XVIII w. Równie ciekawa jest historia tej instytucji, wiąże się bowiem z reformami wiedeńskiej medycyny w epoce józefińskiej – i właśnie od tego tematu należy rozpocząć prezentację tej słynnej instytucji w stolicy Austrii.

Do czasu przyjścia na świat Józefa II nauka medycyny odbywała się nad Dunajem jedynie na utworzonym w 1365 r. Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Wiedeńskiego. Sprowadzała się jednak początkowo do recytowania starożytnych dzieł Ga-

lena, a od XVI w. wzbogacona została o interpretację odkryć Andreeasa Vesaliusa. W najtrudniejszym położeniu znajdowali się chirurdzy. Często musieli uczyć się fachu na własną rękę i nie przyznawano im takiego statusu, jakim mogli pochwalić się lekarze akademicy. Pewne zmiany na lepsze w rozwoju sztuki lekarskiej dały się zauważyć za panowania cesarowej Marii Teresy. Duża w tym zasługa jej prywatnego lekarza, a zarazem reformatora systemu edukacyjnego w imperium Habsburgów, Gerarda van Swieten. Przy pomocy innego uznanego wówczas lekarza Antona de Haena zreformował on gruntownie studia medyczne, dodając do nauczania tego przedmiotu także badania naukowe. Dzięki tej idei powstawały na Uniwersytecie Wiedeńskim pierwsze laboratoria chemiczne oraz specjalne pomieszczenia, gdzie przeprowadzano sekcje. Studentom często w tym czasie powtarzano maksymę „Pacjent, nie notatnik”, co też mówi wiele o klinicznym aspekcie ówczesnego nauczania sztuk lekarskich.

Jeszcze większe zmiany uwidoczniły się w habsburskim szkolnictwie medycznym po śmierci Marii Teresy w 1780 r. i uzyskaniu w tym samym roku pełnej władzy przez Józefa II. Cesarz ten przeszedł do historii jako wielki reformator i modernizator

imperium Habsburgów. Jego rządy opierały się na tzw. abso-lutyzmie oświeconym, co sprowadzało się m.in. do ogranicza-nia wpływów Kościoła katolickiego, wprowadzenia tolerancji religijnej i zreformowania systemu prawnego. Symbolami jego reorientacji wizerunku państwa były zakazanie wykonywania tortur i kary śmierci oraz próby ograniczenia niezwykle pom-patycznego obrządku pogrzebowego. Gruntownie zreformo-wano za jego panowania również system państwowej opieki zdrowotnej. Od tej pory miała być ona dostępna dla wszyst-kich, dlatego w 1784 r. otwarto w Wiedniu nowoczesny Szpital Ogólny. Od samego początku samodzielnych rządów Józef II dążył też do podporządkowania szkolnictwa medycznego służbie państwowej, tak by na przykład kształceni przez pań-stwo chirurdzy mogli szybko, tj. w przeciągu tylko dwóch lat, stać się urzędnikami służby cywilnej. Uzasadniał to tym, że wojsko w czasie wojny potrzebuje dużej liczby chirurgów. Te ostatnie postulaty spotkały się jednak z dość silnym sprze-ciwem Wydziału Medycznego wiedeńskiej uczelni. Józefowi II, który nie chciał zrezygnować ze swoich ambitnych planów, nie pozostało nic innego, jak tylko utworzyć w Wiedniu nową szkołę, która realizowałaby wszystkie cesarskie idee.

W ten sposób w 1784 r. powstała nad Dunajem Cesarsko-Królewska Akademia Medyczno-Chirurgiczna zwana Jose-phinum. Instytucja ta miała kształcić wojskowych chirurgów, podstawowy kurs miał trwać dwadzieścia cztery miesiące, zaś przez cztery kolejne lata adepci mieli zdobywać doświadcze-nie, praktykując w szpitalu. Językiem wykładowym, co było również novum, stał się język niemiecki. Pierwszym dyrekto-rem tej instytucji został zaufany, osobisty lekarz i przyjaciel Józefa II Giovanni Brambilla. Josephinum zastąpiło z tego, że jako pierwsza uczelnia na świecie wprowadziła chirurgię jako przedmiot akademicki. Niedługo potem wzorce z Wied-nia zaczęły przejmować podobne instytucje naukowe o profi-lu medycznym w Berlinie, Kopenhadze, Londynie, Stambule, a nawet w Bagdadzie i Kairze. Nauczanie w Josephinum nie mogłoby się odbywać na wysokim poziomie, gdyby nie po-wstała osobna siedziba oraz gdyby nie sprowadzono do niej znakomitych pomocy naukowych i dydaktycznych. Za wznie-sienie gmachu Josephinum odpowiedzialny był królewski ar-chitekt Issidor Canevale. Zaprojektował symetryczny, o neo-klasycystycznym kostiumie budynek, który pozostaje do dziś jedną z najpiękniejszych realizacji architektonicznych okresu józefińskiego. Największym skarbem w Josephinum od same-go początku były jednak modele anatomiczne i fantomy położ-nicze wykonane z wosku. Dlaczego w ogóle takie obiekty po-jawiły się w Wiedniu i skąd udało się je Józefowi II pozyskać?

Odpowiedzi na te pytania należy szukać już w 1769 r. Podczas jednej ze swoich europejskich podróży Józef II w towa-rzystwie wspomnianego już wcześniej Giovanniego Brambilli

zawitał wówczas do Bolonii, gdzie miał możliwość zaznajomić się z tamtejszą uniwersytecką kolekcją anatomicznych figur, które powstały dzięki patronatowi i dofinansowaniu przez pa-pieża Benedykta XIV. Autorami pomocy dydaktycznych – a jed-nocześnie niezwyklej dzieł sztuki byli malarz, rzeźbiarz i ar-chitekt Ercole Lelli oraz rzeźbiarze w wosku Giovanni Manzolini i jego żona Anna Morandi-Manzolini. Stworzyli kolekcję modeli woskowych, prezentujących tajniki anatomii ciała ludzkiego ze zwróceniem szczególnej uwagi na mięśnie, nerwy i naczynia. Były to zarówno figuralne przedstawienia, jak i powiększenia poszczególnych organów, np. ucha i oka, tak by można było precyzyjniej ukazywać szczegóły do celów dydaktycznych. Ujrawszy te zbiory w Bolonii, Józef II z pewnością marzył, by pewnego dnia podobny zbiór mieć u siebie w Wiedniu. Zanim jednak te ambicje zrealizował, musiało upłynąć kilka-naście kolejnych lat. W międzyczasie, tj. w 1780 r., Józef II odwiedził jeszcze jedną, podobną anatomiczno-artystyczną kolekcję. Znajdowała się ona we florenckim Palazzo Torrigia-ni, czyli w siedzibie Cesarsko-Królewskiego Muzeum Fizyki i Historii Naturalnej. Instytucja ta, znana dziś jako La Specola (nazwa pochodzi od muzealnego obserwatorium), założona została przez młodszego brata Józefa II, Wielkiego Księcia Toskanii Leopolda II w 1775 r. Mogła pochwalić się równie pięknymi co bolońskie modelami anatomicznymi i fantomami położniczymi, wykonanymi z wosku pod okiem znakomitego anatoma, chemika i fizjologa Felicego Fontany. Stworzenie ta-kiego modelu nie należało do łatwych czynności. Ponadto była to bardzo czasochłonna praca, ponieważ często do przygo-towania jednego tego rodzaju obiektu należało spreparować ok. 200 zwłok ludzkich. Anatom zaczynał całą procedurę od dysekcji części ciała, która miała zostać odtworzona w wosku. Instruowany przez niego rzeźbiarz podczas preparowania mo-delował następnie formę gipsową, po czym przygotowywano replikę z gipsu lub wosku, służącą do formowania modelu. Następnie wosk barwiono, wykańczano detale, niektóre części ciała też lakierowano.

Po utworzeniu Josephinum to właśnie z warsztatu La Spe-coli chciał Józef II jak najszybciej pozyskać zbiory. Pierwsze próby skierowane do Florencji spotkały się jednak z dość dużą rezerwą zarówno Wielkiego Księcia Toskanii, jak i Felice-go Fontany. Obawiali się oni, że tak duże zamówienie z Wied-nia spowolni pracę nad rozwojem miejscowej kolekcji. Starano się znaleźć rozwiązania zadowalające obie strony, polegające na propozycji przeszkolenia we Florencji wiedeńskich artystów i anatomów. Józef II pragnął jednak mieć u siebie zbiór o naj-wyższej jakości, dlatego też wypracowany kompromis pole-gał na tym, że modele dla Wiednia będą jednak powstawały nad Arno pod okiem wspomnianego już wcześniej Felicego Fontany, modelarza w wosku Clementego Susiniego oraz

1	
2	3
	4

1. Budynek Josephinum proj. I. Cannevale od strony Währinger Strasse, widok współczesny, fot. Hertha Hurnaus
2. Woskowy model przekroju głowy człowieka, fot. Alexander Ablogin
3. „Anatomiczna Wenus”, fot. Alexander Ablogin
4. Narzędzia Giovanniego Brambillego, fot. Bene Croy

anatomisty Paula Mascagniego. Kluczową rolę w produkcji odgrywał ten ostatni, należał bowiem do najlepszych znawców układu limfatycznego u człowieka. Przygotowane przez niego dla Josephinum modele charakteryzowały się odtworzeniem niezwykle precyzyjnie drobnych i cienkościennych naczyń limfatycznych. W tym aspekcie przewyższały nawet florenckie pierwowzory. Przykładem takiego modelu jest figura tzw. „człowieka limfatycznego”, charakteryzująca się także niezwykłą ekspresją całego przedstawienia. Najstynniejszym woskowym modelem, który trafił do Wiednia, była bez wątpienia tzw. „Anatomiczna Venus”. Figura ta wyróżniała się nie tylko drobiazgowym ujęciem kobiecych organów wewnętrznych, ale także dekoracyjnymi dodatkami, jak np. uczesaniem i biżuterią, co jeszcze bardziej wzmacniało jej walor artystyczny. Inspiracją do stworzenia tego modelu była też z pewnością przechowywana we florenckiej Galleria degli Uffizi słynna Venus Medycejska – rzeźba uznawana przez stulecia na ideał kobiecego piękna.

Zrealizowany w stolicy Toskanii zbiór modeli w liczbie blisko 1200 egzemplarzy trafił do Wiednia w 1786 r. Nad Dunaj przewieziono go na mułach przez Alpy, a stamtąd już przetransportowano drogą wodną do stolicy imperium Habsburgów. Do dziś przetrwał prawie w komplecie. Z całego zbioru największym zainteresowaniem wśród zwiedzających cieszy się szesnaście figuralnych modeli, sześć z nich – o nadnaturalnej wielkości – prezentowanych jest w pozycji stojącej. Dodatkowo do czasów współczesnych zachowały się w Josephinum oryginalne gabloty wykonane ze szkła weneckiego oraz umiejscowione w nich, pod figuralnymi modelami, poduszki i pościel. Warto również zaznaczyć, że wielu modelom towarzyszą do dziś zawieszane nad nimi historyczne ilustracje akwarelowe z nałożonymi na nie siatkami linii dzielących je na równe części oznaczone liczbami. Stanowią doskonały, pomocniczy materiał dydaktyczny. W osobnych arkuszach, w płaskich szufladach pod szklanymi gablotami z modelami umieszczono też karty z legendą oznaczeń liczbowych w trzech językach: łacińskim, włoskim i niemieckim.

W XIX w. anatomiczne cuda z Josephinum utraciły swoje znaczenie dydaktyczne i stały się raczej zbiorem kuriozów. Jednocześnie wzbogacano to miejsce o inne cenne pomoce naukowe, tj. instrumenty chirurgiczne i najnowsze wydawnictwa o profilu medycznym, np. atlasy anatomiczne. Dużą w tym zasługą innego słynnego dyrektora tej instytucji, prof. patologii i znawcy chirurgii wojennej Johanna Nepomuka Isfordinka. Wielką jego zasługą było też ostateczne zrównanie przez władze statusu ufundowanej przez Józefa II Akademii z uni-

wersyteckimi wydziałami medycznymi. Kolejnym znanym naukowcem, którego warto wymienić wśród byłych zwierzchników Josephinum, był wybitny znawca dziejów medycyny prof. Max Neuburger. Dzięki jego staraniom, w 1919 r. w budynku Josephinum znalazł swoją siedzibę Instytut Historii Medycyny. Neuburger, ze względu na żydowskie pochodzenie, musiał niestety tuż przed wybuchem II wojny światowej opuścić Wiedeń, co było jednym z wielu przykładów negatywnego wpływu ideologii narodowosocjalistycznej na naukę w Europie.

Powojenne lata Josephinum zawdzięczało swój rozwój przede wszystkim kolejnym znanym dyrektorom tej instytucji, m.in. Ernie Lesky i Karłowi Holubarowi. Na początku XXI w. ważnym momentem dla tej instytucji było powstanie Wiedeńskiego Uniwersytetu Medycznego (2004), któremu dawne zbiory józefińskie obecnie podlegają. Od 2013 r. funkcję dyrektora Josephinum pełni była prorektor Wiedeńskiego Uniwersytetu Medycznego dr Christiane Druml, z zawodu prawniczka, specjalizująca się w bioetyce. W ostatnich latach pod jej okiem przygotowano wiele niezwykle interesujących wystaw czasowych, m.in. Augenphantom und Kugelsucher (Fantom oka i wykrywacz kul) 2013; Unter die Haut (Pod skórą) 2014-2015; De oculis (O oczach) 2016; Artificial Hearts. The Bridge to Survival (Sztuczne serca. Most do przetrwania) 2017; a także The Vienna Faculty of Medicine 1938-1945 (Wydział Lekarski w Wiedniu w latach 1938-39) 2018. Wielką zaletą tych wszystkich pokazów było otwarcie się dziedzictwa medycznego na inne obszary nauki i sztuki oraz akcentowanie związków historii medycyny z teraźniejszą kulturą.

Ze względu na zaplanowany remont całego budynku Josephinum, pod koniec 2018 r. zamknięto na kilka lat stałą ekspozycję z modelami anatomicznymi. Cały czas działają tam jednak archiwum fotografii i biblioteka, również mogące się pochwalić niezwykle ciekawymi zbiorami. Gdy tylko wystawa stała zostanie ponownie otwarta, bez wątpienia będzie jednym z najpiękniejszych wiedeńskich klejnotów muzealnych. Z Muzeum Historii Medycyny Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego ślemy pozdrowienia i życzymy samych sukcesów, licząc na owocną współpracę w przyszłości. Już wkrótce na łamach MDW przedstawimy Państwu dzieje sąsiadującego z Josephinum Narrenturm (czyli dawnego szpitala dla nerwowo chorych) – innego słynnego historycznego obiektu związanego z dziejami wiedeńskiej medycyny¹⁾.

Dr Adam Tyszkiewicz
Dyrektor Muzeum Historii Medycyny WUM

Wszystkie ilustracje pochodzą z Josephinum
– kolekcji Wiedeńskiego Uniwersytetu Medycznego

(Endnotes)

1) Chciałbym bardzo serdecznie podziękować Dyrektor Josephinum dr Christiane Druml oraz Dominice Flomyn za możliwość zwiedzenia Josephinum oraz za wszystkie cenne uwagi, umożliwiające poznanie działalności i dziejów tej wiedeńskiej instytucji

odeszli

odeszli

odeszli

odeszli

odeszli

odeszli

odeszli

odeszli

odeszli

Dr n. med. Joanna Tomaszewska-Sabiniewicz

lekarz anestezjolog, absolwentka Akademii Medycznej w Warszawie z 1961 roku.

Przez wiele lat związana z Kliniką Ortopedii Akademii Medycznej w Warszawie, następnie z Kliniką Anestezjologii i Intensywnej Terapii Centralnego Szpitala Klinicznego Ministerstwa Obrony Narodowej. Do ostatnich dni życia aktywna zawodowo w Spółdzielni Pracy Specjalistów Rentgenologów im. prof. Witolda Zawadowskiego w Warszawie.

Wzór lekarza, przyjaciel chorych, nauczyciel kolejnych pokoleń anestezjologów.

Prof. dr hab. n. med. Bogdan Woźniewicz

wybitny lekarz patolog i naukowiec, który w znaczący sposób przyczynił się do powstania oraz rozwoju patologii pediatrycznej w Polsce.

Związany z naszą Uczelnią w latach 1967-1981, Kierownik Samodzielnej Pracowni Patomorfologii Instytutu Pediatrii w latach 1973-1981.

Co?

Gdzie?

Kiedy?

- 6.05. godz. 17:00 – Spotkanie w ramach cyklu „Dziedzictwo Asklepiosa. Medycyna kontra Humanistyka”. Spacer i wykład zatytułowany „Słynni lekarze, dawne szpitale i nauczanie medycyny na Trakcie Królewskim” poprowadzi dr Karolina Paczyńska
Miejsce: spotkanie przy Barbakanie od strony ul. Krzywe Koło
- 7.05. Konferencja Naukowa I Wydziału Lekarskiego
Miejsce: ul. Żwirki i Wigury 63a, sala konferencyjna w Szpitalu Pediatrycznym
- 7-8.05. IV Konferencja „Przestępczość farmaceutyczna. Praktyczne aspekty ujawniania i zwalczania”
Miejsce: Szkoła Policji w Pile, plac Staszica 7
- 9-12.05. godz. 18:00 – 15th Warsaw International Medical Congress
Miejsce: ul. ks. Trojdena 2a, Centrum Dydaktyczne WUM
- 10-11.05. godz. 10:00 – „Wyzwania onkologii spersonalizowanej i interdyscyplinarnej”
– II Ogólnopolska Konferencja Naukowa łącznie z II Turniejem Oddziałów Onkologii Klinicznej
Miejsce: Warsaw Plaza Hotel, ul. Łączyń 5, Warszawa
- 15.05. godz. 8:30 – Konferencja Naukowa „Transkulturowość w ginekologii i położnictwie”
Miejsce: ul. ks. Trojdena 2a, Aula A, Centrum Dydaktyczne WUM
- 17.05. godz. 9:00 – Dzień Kultury Jakości Uczelni
Miejsce: ul. Żwirki i Wigury 63, sala nr 8, Centrum Biblioteczno-Informacyjne
- 17.05. godz. 13:00 – VIII Sympozjum Biotechnologiczne Symbioza
Miejsce: ul. Koszykowa 75, budynek Wydziału Matematyki i Nauk Informacyjnych Politechniki Warszawskiej
- 17.05. „Tramwaj zwany pożądaniem” – projekt organizowany przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów IFMSA-Poland Oddział Warszawa
Miejsce: Warszawa
- 17.05. XIX Spotkanie z cyklu „Seminaria Kliniki Neurologii na Bródnie”
Miejsce: Hotel Polonia Palace, Al. Jerozolimskie 45, Warszawa
- 18.05. Otwarcie wystawy z okazji jubileuszu WNoZ „20 lat minęło... Najważniejsze chwile Wydziału Nauki o Zdrowiu WUM” (w ramach Nocy Muzeów 2019)
Miejsce: ul. ks. Trojdena 2a, 1 piętro, Centrum Dydaktyczne WUM
- 18-19.05. godz. 8:00 – Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Pediatria jakiej nie znacie”
Miejsce: ul. ks. Trojdena 2a, Centrum Dydaktyczne WUM
- 19.05. godz. 9:00 – Konferencja „Po drugiej stronie medalu, czyli medycyna w sporcie”
Miejsce: ul. ks. Trojdena 2a, Centrum Dydaktyczne WUM
- 22.05. godz. 10:00 – Konferencja „Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki”
Miejsce: ul. ks. Trojdena 2a, Aula A, Centrum Dydaktyczne WUM
- 22-25.05. godz. 15:00 – IV Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Biologii Medycznej
„Biologia-Medycyna-Terapia”
Miejsce: Hotel Nawigator, ul. Zdrojowa 28, Szczawnica
- 23.05. I Studencka Konferencja Naukowa „Interdyscyplinarna opieka nad pacjentem chirurgicznym – oczami studentów”
Miejsce: ul. Żwirki i Wigury 63, sala nr 8, Centrum Biblioteczno-Informacyjne
- 24.05. godz. 8:00 – II Ogólnopolska Konferencja „Nowoczesna Edukacja Medyczna w Polsce #NEMP 2019”
Miejsce: ul. Wybrzeże Kościuszkowskie 20, Centrum Nauki Kopernik, Warszawa

Odkryj atrakcje uczelni medyków

PROGRAM

Wystawy:

- „Na granicy życia i śmierci. Tajemnicza mumia ze zbiorów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego” – wystawa przygotowana przez Muzeum Historii Medycyny WUM tylko na Noc Muzeów i dostępna tylko dla widzów dorosłych (16+) (Centrum Biblioteczno-Informacyjne, parter)
- „Femina et Medicina. Portret Hygiei w tradycji akademickiej Warszawy”. (Centrum Biblioteczno-Informacyjne, I piętro)
- „20 lat minęło... Najważniejsze chwile Wydziału Nauki o Zdrowiu WUM” (Centrum Dydaktyczne, I piętro)
- Wystawa pt. „Akademicka medycyna i farmacja w Warszawie w okresie międzywojennym” (łącznik Rektorat – Centrum Biblioteczno-Informacyjne)

Wykłady \ Spacery:

- „Mumie egipskie, odwieczna tajemnica” – prof. Andrzej Niwiński (Centrum Biblioteczno-Informacyjne, sala im. prof. A. Dobrzańskiego godz. 19:15)
- „Mumie, mumifikatorzy i paleopatologie” – dr H. Pliszka, mgr H. Przychoździ, dr M. Brzozowska, dr S. Tarka (Centrum Biblioteczno-Informacyjne, sala im. prof. A. Dobrzańskiego godz. 20:00)
- Spacery pt. „Symbole Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. The best of...”, dr Adam Tyszkiewicz (zbiórka o godz.: 18:30 i 23:00 przed wejściem głównym do budynku Rektoratu)

Koncert Orkiestry Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego pod batutą B. Herman: pt. „Taniec nocy” (Centrum Dydaktyczne, Aula wykładowa im. prof. J. Piekarczyka, godz. 21:30)

C. Gradel, Tango „Por una Cabeza”; W. Kazanecki, „Walc Barbary z „Nocy i dni”; M. Lorenc, Taniec Eleny z filmu „Bandyta”; J. Strauss, „Nad pięknym modrym Dunajem”; J. Brahms, „V Taniec Węglerski”; P. Czajkowski, Walc „Dziadek do Orzechów”

Tylko podczas Nocy Muzeów na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym w godzinach 18:00-00:30 będą udostępnione dla zwiedzających pomieszczenia WUM, takie jak: Sala Senatu, gabinet Rektora, gabinet Dziekana I Wydziału Lekarskiego, Aula im. prof. J. Piekarczyka.

NOC MUZEÓW 2019

na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym

18 maja 2019, godz. 18:00-00:30
ul. Żwirki i Wigury 63
Kampus Banacha

Więcej informacji na stronie www.muzeum.wum.edu.pl oraz

